

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok:

Kiadóhivatal: 8-58

Szerkesztőség: 5-10, 8-52

Előfizetési ár beföldön

negyedévre 165 dinár,
egy hónapra 55 dinár

Megjelenik

minden nap, hétfőn és
ünnepek utáni napokon is

XXX. EVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. DECEMBER 13.

339. SZÁM

PÉNTEK

A romániai diáktüntetések károsultjai pert indítanak az állam ellen

Helyreállít a rend Bukarestben és az erdélyi városokban

Kolozsvárról jelentik: A keddi diáktüntetésekkel eredő kár, mint megállapították, több millió leit tesz ki. Egyedül

a Metropol-kávéházban, ahol a tüntetők asztalokat, székeket, tükröket romboltak össze, a kár hétszáz ezer le.

A Fischer-féle üvegkereskedésben 180.000 lei, egy rövidárkereskedésben 400.000 lei kárt okoztak a rombolók. A kárt mindenütt közjegyző jelenlétében, hivatalos formák között becsülték fel és

a károsultak kártérítési pert indítanak az állam ellen.

A bukaresti diákok szerdán küldöttséget menesztettek Joanitescu államtitkárhoz. A deputáció vezetői

kijelentették, hogy

a diákok nem azonosítják magukat a zavargókkal.

Egyébként a városban tegnap teljesen helyreállt a rend, a zavargások sehol sem ismétlődtek meg, bár tartottak attól, hogy az egyetemeken zsidóverések lesznek.

Jumanka szocialista képviselő a parlamentben éles támadást intézett Joanitescu államtitkár ellen. Kijelentette, hogy nem állhat helyt az államtitkárnak az a jelentése, hogy a tüntetések jelentéktelenek voltak és alig okoztak kárt. Jumanka szerint a szocialista pártnak pontos adatai vannak a zavargásokról és azokat a parlament elé fogja terjeszteni.

A munkanélküliség parlamenti tárgyalása veszélyezteti a Macdonald-kormány helyzetét

Havonta 45000 új munkanélküli Angliában

Londonból jelentik: Lloyd George-nak, valamint a konzervatív párti vezetőknek az a követezése, hogy Macdonald még karácsony előtt boicsáson rendelkezésükre egy teljes ülésnapot a munkanélküliség kérdésének tárgyalására,

nagy veszedelmet jelent a kormányra nézve.

Azok a megbeszélések, amelyeket Macdonald a gazdasági élet vezetőivel ebben a kérdésben folytatott, nem jártak eredménnyel.

A liberálisok körében és a konzervatív párt balszárnyán rossz vért szült, hogy a kormány nem volt hajlandó a munkanélküliséget mint a pártok felett álló ügyet a pártvezérek konferenciáján tárgyalatni.

A Daily News rámutat minderre, valamint arra is, hogy

Thomas miniszternek a munkanélküliség leküz-

désőre irányuló javaslatát egyáltalában nem kelégték.

Ennek következtében kényszerítették rá Macdonaldot, hogy karácsony előtt valamelyik ülésnapot szentelje a munkanélküliség megvitatásának. Minthogy a kormány párt 39 szavazattal kisebbségben van az alsóházban, nem lehetetlen, hogy

a munkanélküliséget tárgyaló ülésen vereséget fog szenvedni.

A kormány párttal szemben álló pártok körében arra hivatkoznak, hogy az új közmunkák, amelyekkel Thomas enyhíteni akarja a munkanélküliséget, csupán 190.000 munkásnak nyújtanak mindössze egy esztendőre munkaalkalmat.

Az utóbbi időben havonként 45.000 fővel szaporodott a munkanélküliek száma

és a létszám most már meghaladja az 1.300.000 főt.

Tovább tart az itéletidő a tengeren

A Themse előntötte London egy részét

Párisból jelentik: Az itéletidő Franciaországban milliós károkat okozott. A vihar ugyan már szűnőfélben van, de most árvíz fenyeget. A folyók mindenütt aggasztóan áradnak. A Huise folyó Le Mans mellett kiöntött.

A pratvidéken a hullámvérés ereje alábbhagyott, a tenger azonban még nem csillapodott le. Az Ircise francia gőzös, amely néhány nappal ezelőtt levontatta a zátonyról a Senatore di d'Alì olasz gőzöst, a nagy teherrel nem tud előbbrejutni. Az olasz gőzös bevontatására egy másik uszályhajót küldtek ki.

Quimper környékén

napok óta eleség és ivóvíz nélkül van a De la Vieille világítótorony két óra.

A világítótoronyt az erős hullámozás miatt nem lehet megközelíteni és az öröket nem tudják ellátni élelemmel. A két toronyór napok óta fényjelzéssel kér élelmet és vizet.

Cherbourgi jelentés szerint szélvihar és felhősakadás zug végig napok óta a francia tengerparton. Cherbourg előtt olyan hatalmas a szél ereje, hogy 3-4000 tonnás hajókat dióhéjként dobál. A Cherbourgi új kikötő építése félbeszakadt, a kőpart sok mázsás követ az orkán a tengerbe sodorta.

A Cunard Lancashla nevű hajójába, amely a vihar ellenére elindult, villám csapott, de szerencsére a nagy felhősakadásban nem támadt tűz. A White Star Homein gőzöse reggel helyeit késő este futott be a cher-

bourgi kikötőbe. Az utasok elbeszélések, hogy

olyan forgótölcsérbe kerültek, hogy már elvesztettek hitték magukat.

Ezzel a hajóval érkezett vissza Amerikából George Carpentier, aki Hollywoodban filmezett és most szabadságra jött haza. A Westminsteri püspök is a fedélzeten volt és mikor szerencsésen partra szállott, hálóját tejezte ki a derék kapitánynak és a kitűnő matrózoknak, akik megmentették a hajót a végveszedelemből.

Londonból jelentik: A Themse vizállása megközelíti az 1928. évi katasztrófa idején elért magasságot. (Huszonnégy óra alatt 10 milliárd gallon vízfolyás).

A középső Themse-völgye és London környéke beltengerré változott, az országutak olyanok, mintha a Themse mellékfolyói volnának.

Körülbelül száz négyzetmérföld terület áll víz alatt.

A Themse mellett fekvő városok Velencére emlékeztetnek és a vonatok utasaira a ladikok százai várakoznak az állomásokon. Az emberek magasszárú gumicsizmákban gázolnak az utakon.

A híres etoni iskolát majdnem teljesen körülfárta az árvíz. Ugyanerre a sorsra jutott a windsori királyi kastély is.

Mironescu Prágában

A csehszlovák fővárosban lelkesen fogadták a román külügyminisztert

Prágából jelentik: Mironescu román külügyminisztert szerdán a prágai városházán Baksa főpolgármester üdvözölte. Este Benes külügyminiszter a Várban fogadóestélyt rendezett Mironescu tiszteletére, amelyre politikusok, tudósok és újságírók voltak hivatalosak.

A csehszlovák sajtó hosszú cikkekben foglalkozik Mironescu látogatásával, akit nemcsak mint államférfit, hanem mint neves tudóst is ünnepelnek. A lapok szerint Mironescu prágai látogatása nemcsak a keleti jóvátétellel, de az új csehszlovák-román kereskedelmi szerződéssel is összefügg. Ezenkívül szóba kerül Mironescu tanácskozásain a kisantant sajtójának együttműködése és a jövő évben Csehszlovákiában megtartandó kisantant-konferencia időpontja is.

Londonban felépült az első felhőkarcoló

Kétszáznyolcvan láb magas az épület

Londonból jelentik: Az első londoni felhőkarcoló, a földalatti vasúttársaság központi irodájának épülete, a napokban készült el. A palota, mely a földalatti vasút St. James Park állomása felett épült, az amerikai felhőkarcolók teraszzerű építkezési módját követi.

A központi torony gombja a föld felszínétől 280 láb magasságban van. A válaszfalak acélból és üvegből készültek, a villamos fűtőkészülékeket a szobák mennyezetébe rejtették, ami a legegyszerűbb fűtést teszi lehetővé. Érdekes a világos márvánnyal borított óriási előcsarnok, melyet a ház alatt elvonuló földalatti vasúti vonal mély ároként szel át és az előcsarnok egyszerűen vasúti állomásul is szolgál. Az épület alatt elvonuló vasúti vágányokat nemezposztó alapokra fektették, hogy az épületet megkímélik a vonatok okozta rázkódtatástól.

Választójogi reform Németországban

Huszonöt év lesz a választóhatóság korhatára

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés csak szombaton szavaz a kormány pénzügyi reformprogramja felett. A birodalmi gyűlés csütörtöki ülését Müller kancellár nagy expozéja töltötte ki és a vita csak a pénteki ülésen kezdődik.

Müller kancellár csütörtöki beszédében a pénzügyi programon kívül a kormány egész politikáját felölelte és a bizalmi kérdést a kormány összpolitikájára nézve vetette fel. A helyzet ugyan egyelőre még meglehetősen bizonytalan, tekintettel arra, hogy a pénzügyi reformprogram a kormánypártokat sem elégti ki teljes mértékben, miután azonban a második hágai konferencia előestéjén a kormányválság beláthatatlan következményekkel járna, nem valószínű, hogy akad kormánypárt, amely ne szavazná meg a kért bizalmat.

A legközelebbi napokban a választójogi reformjavaslat is a birodalmi gyűlés elé kerül. A német gazdasági párt gazdasági frakciója egyszakaszos törvényjavaslatot nyújtott be, amely szerint az aktív választójog alsó korhatára a jövőben az eddigi 21 év helyett 25 év legyen. Miután a kormánypártok magukévá tették az indítványt, a javaslat megszavazása bizonyosra vehető.

Tizenhét tagot választott Noviszad az Ófelsége elé járuló küldöttségbe

Petrovaradin három taggal képviselteti magát a küldöttségben

Noviszadról jelentik: Dr. Borota Branislav polgármester a december 17-ikén Ófelsége Alekszandar király elé járuló hódoló küldöttség tagjainak megválasztása céljából csütörtök délutánra tanácskozássra hívta össze a képviselőtestületet. Borota Branislav polgármester megnyitóbeszédében közölte, hogy Ófelsége Alekszandar király legelsőbb jóváhagyását adta a küldöttség fogadásához. A deputációnak, amelyben az összes dunabánsági városok képviseltetik magukat, 200 tagja lesz. Noviszad 17, Petrovaradin pedig 3 tagot választ a küldöttségbe. Kijelentette a polgármester, hogy a fogadtatás időpontját még nem határozták el pontosan, de valószínű, hogy december 17-ike és január 6-iki között fogadja Ófelsége a Dunabánság hódoló küldöttségét. Indítványozta ezután a polgármester, hogy küldjenek ki jelölőbizottságot, amely összeállítja a deputációban résztvevő személyek névsorát. A jelölőbizottság, amelynek dr. Pavlasz Ignjat dr., Magin Vászta, dr. Popovics Jefta és dr. Hadzsi Koszta voltak a tagjai, a következőket jelölte a deputációba:

Dr. Borota Branislav polgármester, Lakics Jován polgármesterhelyettes, dr. Matics Milivoj, dr. Latinics Jován, dr. Adamovics Szeván, Danyerszki Gyorgye, dr. Stefanovics Zsarkó, Miroszavlevics Koszta, Lázics Sztankó, Kohn Gyula, Mijatovics Draga, Welsz Vilmos, Gavrilovics Gyókö, Szavics Pera,

Rakics Milutin, Nyul József és Letics Szeván.

A közgyűlés ezt a névsort egyhangulag elfogadta. Petrovaradin Müller Antal polgármestert, Nezsics Ivánt és Mragodanov Szevánt küldte a deputációba. A közgyűlés a teljes listát egyhangulag elfogadta.

Borota Branislav polgármester ezután ismét szólamra emelkedett és a következőket mondotta:

— Miután ezzel az ügyvel végeztünk, egy másik igen fontos ügyet kell bejelentenem, melyhez az Önök hozzájárulása szükséges. Szombaton délután Noviszadra érkezik az Obilics beogradi egyetemi dalárda. A noviszadi dalegyletek szövetsége nem készít elő hivatalos fogadtatást, mert az Obilics nem tagja a szövetségnek. A város vezetősége azonban nem lehet tekintettel az ilyen lokális szempontokra és gondoskodni kell arról, hogy a nagyhirű beogradi dalárda tagjai szép emléket vigyenek magukkal a dunai bánság székhelyéről. Mi hivatalból nem készíthetünk elő fogadtatást, mert a költségvetésünk kimerült, hanem indítványozom, hogy jelöljünk ki egy fogadóbizottságot.

A polgármester indítványát egyhangulag elfogadták és utasították a polgármestert, hogy alakítsa meg a fogadóbizottságot. Felhatalmazta továbbá a polgármestert, hogy a hódoló küldöttségbe beválasztott tagok valamelyikének esetleges akadályoztatása esetén a deputációba új tagot jelöljön ki.

három nagyobb fát adtam el, abból is falura vittek kettőt.

— Husz dinárnál olcsóbb fa nincsen?

— Van, de én nem tartom. Apró hulladékgyalakat tiz, öt, sőt három dinárért is lehet kapni. Most már bánom is, hogy nem vágattam ilyeneket. Ezekben csinálhatnám a legnagyobb üzletet.

A karácsonyfás gondterhelt homlokokkal, szomorúan gubbaszt illatos kincsei között. A kincsek között, amelyek az idén olyan sok ember számára váltak megfizethetetlenekké.

— Tavaly is rossz volt az üzlet — mondja, — negyvenezer dinár dru fát vittem haza, az idén pedig úgy látszik, még rosszabb lett a helyzet.

— Mit csinál az el nem adott fákkal?

— A szárat feltüzelem, a többi meg eldobom. Mit csinálnék velük?

Szegény, ártatlan karácsonyfák, így halnak tüzhaltát a gazdasági válság telhetetlen oltárán. A tülevelű fenyő ágai nem hervadnak el soha, a kultuszuk azonban úgy látszik, nem hervadhatatlan.

(d. j.)

Az osztrák köztársasági elnök átvette a katonai főparancsnokságot

Miklas elnök első hadseregparancsa

Bécsből jelentik: Miklas köztársasági elnök az új alkotmány kihirdetése után levelet intézett Schober kancellárhoz, amelyben megerősíti a kancellárt és a kormány többi tagját állásaikban. Az elnök egyúttal szerencsekívánatait fejezte ki a kancellárnak az alkotmányreform megszavazása alkalmából.

Miután az új alkotmány értelmében az osztrák szövetségi hadsereg főparancsnoka a köztársasági elnök, Miklas szerdán hadseregparancsot adott ki, amelyben közli, hogy kedden átvette a főparancsnokságot. Az elnök elismerését fejezte ki a hadseregparancsban az osztrák köztársaság fiatal hadseregének a nagy fegyelemért és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az osztrák szövetségi hadsereg továbbra is öre marad a köztársaság belső és külső rendjének.

Pénzt vettek fel a más földjére

Két szerémségi gazdálkodó ravasz fondorlattal becsapta a mitrovicai takarékszövetkezetet

Mitrovicáról jelentik: A mitrovicai törvényszéken rendkívül érdekes bűnpert tárgyaltak. A mitrovicai takarékszövetkezet helyiségeiben még 1926 július huszonegyedikén megjelent egy földmives, aki Avakumovics Radenak mondotta magát Divos községből és ingatlanaira harmincezer dinár jelzálogkölcsönt akart felvenni. A takarékszövetkezet kilitásba heyezte a kölcsön folyósítását, de előbb meg akart győződni arról, hogy vajon Avakumovics rendelkezik-e az ingatlanokkal. A szövetkezet egyik tisztviselője kiszállt a helyszínre és a telekkönyvnyel megállapította, hogy Avakumovicsnak valóban van husz hold tehermentesült földje. Néhány nappal utóbb Avakumovics ismét elment a bankba, bemutatta Divos község előjáróságának hivatalos írását, azonban gyanusnak tünt fel a szövetkezetnél, mire azt kívánták Avakumovicstól, hogy személyazonosságának igazolására hozza magával a feleségét és a község egyik lakosát. Avakumovics röviddel utóbb egy asszonnyal tért vissza, akit mint feleségét mutatott be. Ugyanabban az időben, történetesen, Katala Péter csalmai malomtulajdnos, a szövetkezet egyik üzletfele is jelen volt.

— Nagyszerű, hogy maga is itt van — mondta Avakumovics Katalának, — legalább maga is igazolhatja a személyazonosságomat.

— Igen maga Avakumovics Rada divosi gazdálkodó, hogy ne ismerném, — volt Katala válasza.

— Jól ismeri Avakumovicsot? — kérdezte a szövetkezet igazgatója.

— Persze, régi ismerősöm.

Katalának a banknál 50.000 dinári nyílt hitele volt és mint vagycnos ember volt ismeretes. Ezek után a banknak már nem lehetett többé kételye és kifizette Avakumovicsnak a 30.000 dinárt.

Hamarosan kiderült, hogy furfangos család történt. Eljárás indult, amelynek során Katala Pétert, az ál-Avakumovicsot, akit Radulovics Szevicszlávnak hívnak, letartóztatták.

A tárgyaláson Katala azzal védekezett, hogy Radulovics életveszélyes fenyegetések közt kényszerítette arra, hogy igazolja Radulovics ezzel szemben azt vallotta, hogy az egész tervet Katala eszelte ki, mert ezen a pénzen hamis bankgyárat akartak venni és azt hitték, hogy az igazi Avakumovics sohasem fogja megtudni a csalást.

A törvényszék Radulovicsot és Katalát két-kétévi börtönrre ítélte. Az ügyész megnyugodott, az elítéltek feleltek.

Károly extrónörökös visszatér Romániába?

A herceg kötelezettséget vállal, hogy nem avatkozik bele a politikai kérdésekbe

Bukarestből jelentik: Politikai körökben nagy port vert fel Manu lelkész, képviselő interpellációja, amelyet néhány nappal ezelőtt a kamarában a kormányhoz intézett és amelyben azt kérdezte, hogy milyen rendszabályokat szándékozik alkalmazni a kormány azokkal szemben, akik Károly ex-trónörökös, Mihály király atyját rágalmazzák. Már ez az interpelláció — amelyre különben a kormány egyik tagja sem válaszolt még, sejtetni engedte, hogy a nemzeti párt, amelynek Manu jelentős tagja, más magatartást szándékozik tanúsítani az ex-trónörökössel szemben, mint az előző kormányok.

A Curenul legutóbbi számában most arról ad hírt, hogy a kormányhoz az ex-trónörökös részéről kérés

érkezett, hogy a kormány adjon engedélyt a visszatérésre. Udvari körökben a lap szerint úgy tudják, hogy a kormány a kérést teljesíteni fogja. Az egykori trónörökös, mint magánember térne vissza. Valószínűleg csak rövid ideig tartó látogatásról volna szó. A volt trónörökös a trónról való lemondással együtt arra is kötelezte magát annakidején, hogy tíz éven belül, tehát 1936 január 4-ig nem lép román területre. Visszatérésével kapcsolatban a Kronstädter Zeitung azt írja, hogy a román kormány valószínűleg hasonló magatartást fog vele szemben tanúsítani, mint a német kormány a német ex-trónörökössel szemben, akinek szintén megengedték a visszatérést a politikai tevékenységéről való kifejezett lemondás ellenében.

Üzlettelen a szubotici karácsonyfa piac

Husz és százötven dinár között mozog a karácsonyfa ára, de senki se veszi a nagyobb fákat — Látogatás a fenyőfaárus birodalmában

A karácsonyfa piac a Zrinjszki trg egyik házában kapualjában ütött tanyát. A sok-sok mérgező zöld fenyőfa szinte templomian nehéz szaggal tölti be a kapualjat és az udvart. Fejkendős munkásasszonyok, fénylőzemű, rongyos kisgyerekek, maszatos csibészkek, inségeskülsőjűek, divatos, nehézbundás hölgyek, nevelőnők, ápoló urilánykák demokratikus összevisszaságban, méhön turkálnak az ágak és gallyak rengetegében. A szent karácsony demokráciája veti előre árnyékát a kapu alatti fenyőfaldörzén. A karácsony mindenkinek karácsony, akár St. Moritzban tölti a tél egyrészt, akár foszlottuujjú kabátban járhatja a gyerekeket és téli tüzelőgondok rajzolnak szeszélyes térképeket a homlokára.

Itt a rengeteg karácsonyfa jobbra és balra, fent és alant. Mindenütt. Az árus, egykedvű öszes bácsika, nehéz subában csoszog ide-oda a vesők között, ajánl, tiltakozik, alkuszik, inkasszál és kevesereg.

— Hja kérem, ilyen az élet. Harmincötöt nem adhatom olcsóbban, inkább visszazagasztom a tövhez.

— Ugyan ne legyen már ilyen — pörlekedik egy átalvetett kendős szegényasszony — adja ide huszonötért! Emberek vagyunk tán Egy kettő itt a karácsony, aztán meg szalóncukor, mifene is kell hozzá. Honnan vegyek annyit tömöntelen pénzt?

A karácsonyfa hajthatatlan: — A saját édesapámnak se adhatom olcsóbban. Magamnak is többé van, elhitheti.

A szegény asszony ránéz a szoknyája mellett didergő kisfiúra, aki nem is figyel az alkura, hanem boldog mosollyal mered az ótágu formás fácskára.

Ugy beczi, mintha máris az övé volna. A kisfiú a gyermeki fantázia rózsaszín szemüvegén keresztül nézi a didergő, csupas, zöld gallyat, amelyen már látja is az aranydiót, a keresztül kasul kigyózó csillámos gyémántfenalat, a rengeteg finom szalóncukrot, gyertyácskát és képecskét. Szabályszertően felszerelt angalka hozta karácsonyfát szorongat kezében a kisfiú. A kendős asszony pedig szó nélkül előveszi az ormótilan sárga tucyellárist és előkaparja az ásitó rekeszekből a harmincötöt dinárt, amelyből még az eladó saját édesapjának sincs engedmény.

A karácsonyfás általában keservesen panaszkodik az üzletmenetre. Husz dinártól százötven dinárig változik a karácsonyfa ára, nagyság és forma szerint, vevő azonban alig akad. Más esztendőben ilyenkor már javában állt a vásár, a közönség megrohanta a fenyőfákat és a szó szoros értelmében szétkapkopta a készletet. Most azonban mind a három árusítóhelyen ráérnek békén pipázni a viszonteladók. A pénztelenség máris rányomta nehéz helyegét a hétmérföldes léptekkel közelgő karácsonyra és a karácsonyfa piac üzletlenségéből máris kétségbejött biztonsággal lehet levonni a konzekvenciát, hogy ebben az évben sok-sok házba köszönt be ajándék és ünnepi fény nélkül a szent este.

Csak a kisebb fák iránt mutatkozik némi kereslet. A husz, huszonöt-harminc dináros gallyacsokkát még vásárolják valamelyest, de az előkelő nagy fák, amelyeknek árát száz, százhusz, százötven dinárban szabta meg a karácsonyfás, szegyenkezve árulják a petrezselymet. Senkinek sem kellene.

A karácsonyfák főparancsnoka meg is magyarázza, miért van ez így:

— A kis fákat kis költséggel lehet feldiszíteni, kevesebb cukor, kevesebb gyertya és kevesebb ragogás kell hozzá, a gyerekek pedig éppen úgy elgyönyörködnek a kisebb fa csodáiban is. Eddig összesen

Zenedélutánokat és ingyenes ismeretterjesztő előadásokat rendez a szubotocai közoktatás-ügyi bizottság

Osztójics Szelimir polgármester lett a bizottság elnöke

A szubotocai városháza kis tanácstermében csütörtök délelőtt megalakult a közoktatásügyi bizottság, amelynek működését még a tartományokról szóló törvény rendelte el.

A közoktatásügyi bizottság tagjai a város képviselőiben a polgármester és a főjegyző, ezenkívül a szubotocai jogi fakultás valamennyi tanára, a helyi iskolások tagjai, a középiskolai igazgatók, a tanfelügyelők, a helyi kulturális intézmények egy-egy képviselője és az orvosi kar egy delegátusa.

Osztójics Szelimir polgármester délelőtt kilenc órakor nyitotta meg az alakuló közgyűlést, rámutatott a feladatok nagy fontosságára és vázolta azt a munkát, amely a bizottságra vár. A polgármester beszéde után megválasztották a tisztkart. Elnök lett Osztójics Szelimir polgármester, alelnök Mandics Mijo könyvtárigazgató, titkár Matovics Milos tanító, pénztáros Vukles Franjo városi főjegyző. A végrehajtóbizottság tagjai dr. Milles Ivo és dr. Konstantinovic Mihajlo egyetemi tanárok, Udicki Szvetozar igazgató-tanító, Lepedat Ilija, a Városi Takarékpénztár igazgatója, Putnik Josip, a kereskedelmi akadémia igazgatója, Lungulov Radivoj tanító, továbbá a középiskolák egy-egy képviselője.

A közgyűlés elnöki székét ezután Mandics Mijo alelnök foglalta el. Mindenekelőtt megállapították, hogy eredményesebb munka kifejtése céljából szekciókat kell alakítani. A bizottság három szekcióra fog oszlan: az analfabetizmus leküzdésére, a népelőadások rendezésére és a népegyetem fenntartására alakult szekciókra. A szekciókat vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor választják meg a városháza kistanácstermében tartandó plenáris ülésén.

A közgyűlésen behatóan megvitaták a népneve-

lés kérdését, valamint a városi középiskolák továbbképzésének problémáját. A vitában dr. Milles Ivo egyetemi tanár is felszólalt és előadta, hogy Szubotocán nem egy esetben történtek már kísérletek népegyetem létesítésére, amely hetenként rendezne ingyenes előadásokat. Először a jugoszláv Maticában tartottak előadásokat, majd népegyetem alakult, de egyik sem volt életképes, mert az alakulatok nem voltak kellőképpen megszervezve. Szerinte a szubotocai közoktatás és köznevelődési bizottság (Prosvetni Odbor) teljesen meg fog felelni a népegyetem céljainak.

Lungulov Radivoj felszólalása után a közgyűlés elhatározta, hogy Őfelsége Alekszandar király születésnapja alakalmából történelmi előadást tart Kelebián és előadás után a kelebiai műkedvelő egyesület gárdájának közreműködésével Lungulov Radivoj tanító rendezésében bemutatják a »Karadjordjevicok felkelése« című történelmi darabot.

Elhatározták még a közgyűlésen, hogy minden héten tartanak néhány előadást a népegyetem keretében, vagy a tanyákon, vagy a városban: A városban egyetemi tanárok és meghívott vendégek fognak előadást tartani, míg a tanyákon főleg a történelemtől, népegyeszségügyről, mezőgazdaságról, teigazdaságról, állattenyésztésről és más gazdasági kérdésekről tartanak ismeretterjesztő előadásokat. Szó volt a közgyűlésen arról is, hogy hasznos volna Németországból tanító-filmeket importálni, de a jelen körülmények között erre nem lehet gondolni, mert ezekre a filmekre igen nagy a várn. Végül elhatározták, hogy a szubotocai zenede tanárainak közreműködésével zenedélutánokat rendeznek, amelyek célja a komoly zene népszerűsítése lesz.

Bácskát, Bánátot, Baranyát és Szerémséget is meglátogatja Popovics Dáka bán

A bán visszaérkezett Noviszadra és nyilatkozott a Naplónak első inspekciós körútjáról

Noviszadról jelentik: Popovics Dáka bán inspekciós körútjának második szakaszon Szmederovót és Pozsarevácra látogatta meg. A bán kedden érkezett Szmederovóra, ahol tiszteletére este fényes bankettet rendezett a város. A banketten a bán mondotta az első szónoklatot. Felköszöntette a város vezetőségét, polgárságát, majd éltette Őfelségét a királyt, aki az ország mai helyzetét megteremtette.

Szerdán Pozsarevácot látogatta meg Popovics Dáka bán, ahol szintén ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A városháza előtt Krszics Koszta pozsareváci polgármester üdvözölte és kérte, hogy tolmácsolja Őfelsége és a királyi kormány előtt a város hódolatát, továbbá kérje a város lakossága nevében, hogy hagyják meg Pozsarevácot mindazokat az intézményeket, amelyek a kulturát és a haladást szolgálják. A bán néhány meleg szóval köszönte meg a lelkes fogadtatást és ígéretet tett, hogy tőle telhetőleg mindent elkövet a város érdekében. A bán a délelőtti folyamán fogadta a katonai és egyházi méltóságokat, a tisztviselői kart és a város társadalmi és kulturális testületeinek küldöttségeit. A város tisztviselői küldöttsége, amelyet Marjanovic Milán ügyvéd vezetett, memorandumot nyújtott át a bánnak. A memorandumban felsorolja a város szükségleteit és kéréseit. Pozsarevác legaktuálisabb problémái a kórházépítés, gimnázium folyórendezés és vasút kérdése.

A bán Pozsarevácra visszatért Noviszadra ahova szerdán este érkezett meg. Csütörtökön reggel hosszas megbeszélést folytatott Misovic Vidoje segédbánnal, aki részletesen tájékoztatta a folyó ügyekről, majd az egyes osztályfőnökök referáltak az aktuális kérdésekről és a folyamatban levő munkálatokról. A bán csütörtökön délelőtt fogadta a sajtó képviselőit, akiknek a következőket mondotta:

— Tegnapelőtt Szmederovóban és tegnap Pozsarevácra voltam. Visszatértemkor meglátogattam a ljubicsevói állami gazdaságot. Egész utamról általában nagyon jó benyomást hoztam magammal. A polgárság mindenütt nagyon kedvesen fogadott és azt tapasztaltam, hogy általában nagyon elégedettek a mai állapottal. A legutóbb meglátogattott városok régi kultúrájukra, ahol a társadalmi élet nagyon fejlett. Amerre jártam, rendkívül gazdag a vidék, a föld jól ki van használva és a falvak gazdálkodása fejlett. Különösen mezőgazdaságuk meglepően haladt, amely ha nem is éri el azt a fokot, amilyen nálunk a gazdálkodásnak ez az ága, jelentékeny előmenetelt mutat. Külö-

nösen említésre méltó az állattenyésztés ezen a vidéken. Kiváló szarvasmarhák, sertésük és szép lovaik vannak. A házak körül, amennyire megfigyeltem, éppen úgy mint nálunk, rengeteg a szárnyasállat, amelyeknek a tenyésztésével ott is nagyon behatóan foglalkoznak. Nagyon kellemes meglepetés volt számomra a ljubicsevói állami gazdaság, amelyet ötven, vagy hatvan évvel ezelőtt Karagyorgyevics Arzen herceg telepített. A gazdasági telep mostani vezetője kiváló szakember, aki különösen a lótenyésztésre fordít nagy gondot.

— Ennek a vidéknek a lakossága — folytatta Popovics Dáka bán — különösen sokat szenved az áradásoktól. A Morava, mint azt a népdalokból is tudjuk, gyakran kiárad. Szükség van arra, hogy ezt a kérdést rendezzük, mert a környék lakosságát állandóan az árvíz veszélye fenyegeti. Különböző terveket készítették már a folyam medrének szabályozására, de a végrehajtásra még nem került a sor. Én behatóan foglalkoztam ezzel a kérdéssel és tanulmányoztam azokat a tervrajzokat, amelyeket a szabályozási munkálatokhoz készítettek. Véleményem szerint az a módszer, ahogyan a rendezési munkálatokat végre akarják hajtani, nem helyes. Ugy akarják, hogy a torkolattól fölfelé haladva építsék ki a gátakat és töltéseket, szerintem azonban ez helytelen. Sokkal helyesebb, ha felülről, a folyó eredetétől kezdve építik a védműveket. A felső részt erdősíteni kell és onnan lefelé haladva kell kiépíteni a töltést és gátakat. Természetes sem pénzben, sem időben nincs meg a lehetőség arra, hogy ezt egészen rövid idő alatt elintézzük, éppen ezért a leghelyesebb volna, ha a tervezetet, mondjuk, husz évre készítenék elő és évről-évre hajtánák végre. Megelégedéssel láttam, hogy a kataszteri hivatalok beszerzése előrehaladottabb állapotban van és rövidesen elkészülnek a földtekélnyvi beosztásával és felmérésével. Azt is megállapítottam, hogy a nép a földadót jól fogadta. Az új földadótörvény értelmében — mint ismeretes — a föld minősége után vetik ki az adót és a jobb föld után többet, a rosszabb után kevesebbet kell fizetni. Azt tapasztaltam, hogy a földmivelő nép ezzel a rendszerrel nagyon meg van elégedve. A hitelélet, mint mindenütt, nagyon nehéz, de reméljük, hogy ha a telekkönyvek rendbejönnek és a telekkönyvi törvény, amely a legközelebbi napokban jelenik meg, elkészül, megjavul a hitelviselés is. Ahogy értesültem, itt is általában az egyesületi rendszer van előtérben. Az egyesületek és az állami pénzügyintézetek olcsó hitelt nyújtanak, kilenc a legmagasabb százalék. A földművelőknek a olcsó hitel révén meg van az a lehetőségük,

hogy ne most bocsássák piacra terményeiket, hanem tavasszal. Tavasszal azután majd eladják a terményeket és kifizetik adósságaikat. Az utak nem túlságosan jók, de használható állapotban vannak. Természetesen az utépítések terén rengeteg munka vár reánk, de amint meg lesz a pénzügyi lehetőségünk, végrehajtjuk az utépítési programot. Inspekciós körutamat, mint első ízben sumadijai látogatásom után, ismét félbeszakítottam és visszatértem Noviszadra, ahol néhány napig maradtam. Egyelőre bizonytalan időre ideköltök a folyó ügyek, a rengeteg közigazgatási és egyéb kérdés rendezése. Amint azonban lehetségessé válik, folytatom első inspekciós körutamat és meglátogatom Baranyát, Szerémséget, Bánátot és a Bácskát. Ezeket a vidékeket természetesen jól ismerem, de behatóan akarok megismerkedni az egyes vidékek szükségleteivel és fejlődésével. A két rész összekötésére és kereskedelmi forgalmára vonatkozóan már nyilatkoztam. Az anyagi lehetőségek nem hagynak tulsok kombinációs teret.

— Fogadtatásomról ezuttal is csak a legjobbat mondhatom

s. l.

Kormányválság követi a görög elnökválságot

Azért mondott le a görög köztársaság elnöke, mert Venizelosz ráunt minisztereire

Athénből jelentik: Az egész köztársasági sajtó sajnálattal emlékezik meg Konduriotisz elnök lemondásáról és méltatja nem közönséges érdemeit. A lapok azt állítják, hogy Venizelosz már régóta meg akar szabadulni több minisztertől. Ezt akarta megkönnyíteni Konduriotisz a maga lemondásával. Ha ugyanis

Konduriotisz
köztársasági elnök

új köztársasági elnököt fognak választani, Venizelosz felajánlja az új elnöknek az egész kormány lemondását és amikor megalakítja az új kormányt, ki fogja hagyni belőle a neki nem tetsző minisztereket.

Venizelosz
miniszterelnök

A royalista sajtó értesülése szerint az államfő lemondása a kormányt azzal a szándékkal függ össze, hogy csökkenteni akarja a görög flottaépítési programot, noha Törökország állandóan megerősíti flottáját. Konduriotisz tengernagy mint régi tengerész ehhez nem adhatta beleegyezését és épen ezért az elkerülhetetlen konfliktusnak azzal vette elejét, hogy lemondott

PANORÁMA

A héptettes a redakcióban

A redakció; én nem tudom, hogy él a képe a mosszi olvasó képzeletében, aki reggel kezébe veszi az újságot, percek alatt átlapozza, azután félre teszi. Nem tudom érzi-e az olvasó, amikor szembe átfut a hasábjokon, azt a lázas, idegjesztő munkát, amit az újság összeállítása nekünk jelent. Bizonyára nem. Az újság szépen összehajtogatta, kismult, megnyugodott arccal néz az olvasóra, a betűk, amelyekben a szívünk egy-egy parányi cseppje ég, rendes oszlopokban sorakoznak előtte és ebből a dermedt betűseregéből nem hallatszik ki a telefonok sikoltozása, az írógépek zenéje, a szédőgépek dübörgése, az asztal fölé hajló test tüdejének sipolása. Ebből semmi se jut el az olvasóhoz, a redakció levegője, láza, irama légmentesen el van zárva ezzel a négy fallal, amely minket körülvesz. Innen csak az megy ki, ami szorosan az olvasóra tartozik: a nagyvilág eseményei, a mi apró, intern dolgaink itt halnak meg a redakció örömmozgó, tulhívított levegőjében.

*

Ez az egy kicsi szilánk a mi életünkben mégis ki kívánczok a nagy életbe.

Az a bizonyos női héptettes katicabogár tegnap délután rejtélyes módon becsöppent a redakcióba. Kint nehéz decemberi kőd terpeszkedett az utcákon, fagyos szél suhant a vonagló fák között, két hibók pattantak ki a vékony csavargók szájaszélén és a boldogság bevonult a jölfutott meleg szobákba.

Epen ezért érthetetlen volt a Katica váratlan megjelenése. A bájos héptettes nem tudjuk mért jött, nálunk nincs szépasszony hófehér nyakkal, nálunk nincs a nyakán tul csiklandós kisasszony, akik megmondhatta volna, hogy az illető fiatalember már nem szereti. A dalok hőse, a héptettes katicabogár négy óra tájban felbukkant a munka látától forró redakcióban. Epen egy apagyilkosságról írtam cikket, amikor a kis bogár rászállt a hófehér papirosra és kecsesen, mint egy kényes, városi kisasszony, sétálni kezdett a betűk kacskaringós uccáscskáiban.

— *Nini egy katicabogár!* — kiáltottam és a tolatam hegyével gyengéden megcsiklandoztam a héptettes jövevény hátát. Ő is csiklandós a nyakán tul, mert megdermedt, bevonta finom, reszkető szárnyacskáit és úgy tett, mintha halott lenne.

Mondom, kint december van és jeges szél, hogy került hát ide ez a gyenge, kicsi bogárka. Hol jött be? Hogy jött be? Az uccától a redakcióig sok-sok lépcső, kanyargó folyosó van, az ahlakok zárva vannak, hogy került hát ide ez a kicsi jószág. Biztos tévedés, álmétkodtam magamban. Valaki a szépasszonyhoz küldte, annak is a hófehér nyakára, és mond meg nekem, mit láttál katicabogárka. Mit láthat szegényke itt a mi lármas, rohanó világunkban? Legfeljebb hallhat egy pár friss hírt, de ez valószínűleg nem érdekli. Vagy ki tudja? Ki ismeri az ilyen diszkrét megbízásokkal röpke katicabogár pszichéjét?

Ő pedig ott gubbasztott az apagyilkosságról szóló cikk felett, majd lassan megmozdult, kovályogva megtett négy millimétert, azután tévován megállapodott.

*

Ekkor már az egész redakció a héptettest nézte. Körül álltak, mint egy idegen csodát és mindenkinek meg volt a különvéleménye arról, hogy miképpen került be a szerkesztőség cigarettafüstös szobáiba a kis bogár. A munka, amelyet nem tud feltartóztatni semmiféle világesemény, most megállt. A vendéget néztük, ezt a furcsa, kis jószágot, amely december közepén beszökött hozzánk, mintha tavasz lenne. Sok-sok ember megfordul naponta a redakcióban; a panaszaikat, vagy a kívánságukat hozzák és már megszoktuk őket, a katicabogár azonban más, ritka, legendás, előkelő vendég.

Tanakodtunk, mit csináljunk vele. Tegyük ki a rohanó szélbe. A szerkesztőség lírai lelküje védelmébe vette. Semmiesetre, hagyjuk nyugodtan élni, ha mi meg vagyunk itt, ő már igazán nem sok vizet zavar. Úgy becéztük, mint egy kedves kicsi gyereket, aki megszépven nem mer elmozdulni a kéziratpapról. Megállapodtunk abban, hogy a legnagyobb előzékenységgel bánunk vele és tavaszig közös vendégünknek tekintjük. Házi humoristánk felajánlotta, hogy gondoskodik a napi élelméről, — fűtés, világítás nem számít. Így hát tavaszig biztosítottuk a héptettes nyugodt megélhetését és egy üres hamutartóban rendeztünk be részére lakást.

A reszkető héptettest gyengéden elhelyeztük lészékben és este mielőtt eltávoztunk, tőle is elbúcsúztunk, akár csak János bácsitól, a portástól.

*

Másnap, amint tollamat a tintatartóba mártottam, a szövekké tegezen megpillantottam a kis ka-

taticabogár hulláját. Ott uszált a fénylő tintatenger felszínén, mint egy árva hajóroncs. Valami összezsorította a torkomat, mintha valaki, egy nagyon kedves valaki szakadt volna el tőlem.

Már halott volt. Szegényke biztosan nem tudott

uzni, éjszaka senki nem volt itt, segélykiáltását sem halhatták. De lehet, hogy ő így akarta. Belevetette magát a tintába. Valami fájt neki.

A bogár szívét ki ismeri?

(sz. e.)

Modern központi temetőt létesítenek Szuboticán

A zagrebi Mirogoj mintájára épül az új temető

A szubotici városi tanács tagjait az utóbbi időben ismét élénken foglalkoztatja a központi temető létesítésének kérdése. Évtizedekkel ezelőtt terveztek már egy nagy köztemető építését, de közbejött a világháború és így ez a terv nem valósulhatott meg. A háború utáni években újból felvetődött ez a terv és Petrović Koszta városi főmérnök 1924-ben konkrét javaslatot is terjesztett a városi képviselőtestület elé, de a kérdés ekkor sem intéződött el.

Az utóbbi időben, különösen amióta az egyik temetkezési egyesület működése sok vitára adott alkalmat, a városi tanács a legkomolyabban foglalkozik ezzel a gondlattal, hogy a város belterületétől megfelelő távolságban nagy köztemetőt épít. A központi temetőt egyházi területekre fogják beosztani, de az egész temetőt a város tulajdonát alkotja majd, kivéve azokat a kriptákat, amelyeket egyesek örök áron megvásároltak.

A temetőt angol mintára építenek. A szubotici központi temető ugyanolyan volna, mint a zagrebi Mi-

rogoj, amelyet ugyancsak angol mintára 1878-ban építettek.

A szubotici városi építésiügyi osztály már megkapta a zagrebi temetői szabályrendeletet, amely rendkívül precíz és alkalmas arra, hogy Szubotica átvegye.

A központi temetőben modern halottas házat építenének három teremmel, ahol a különböző felekezetű halottakat ravataloznák fel. E temető létesítésével megszűnne minden nézeteltérés az egyes vállalatok között és a temető felett kizárólag a városi tanács gyakorolná a felügyeleti jogot.

Szuboticán jelenleg hat temető van, de mindegyik annyira tele van, hogy husz-harminc év múlva új temetők kihasítása válna szükségesse. A városi tanács intenzíven foglalkozik a központi temető építésének kérdésével, amelynek megoldása után a mostani temetőket fokozatosan felszántanák.

A központi temetőt a Szombori-ut végén, Kisbajmognál építenék fel.

A HIPNOTIKUS SZERELEM

EGY NÉMET IRÓ „SZERELMI HIPNOZISA“, AMELY UTÁN A HIPNOTIZÁLT BŰNVÁDI FELJELENTÉST TESZ

Berlin, december.

Szenzációs botrányper foglalkoztatja a lipseai közvéleményt.

A per valószínűleg egy Moyscovicz nevű író, aki Erichsen álnév alatt szokott szerepelni és ilyen néven meglehetősen sikereket is ért el. Nem annyira a könyvei kellettek feltűnést, mint inkább előadásai, amelyeket a *hipnózisról* szokott tartani. Az elmúlt években három-három ilyen előadást tart és ilyenkor mindig zsúfolásig megtelnek a nagy előadótermek. Rendkívül szuggesztív egyéniség Erichsen—Moyscovicz, aki valóságos transza szókta cjténi hallgatóságát. Természetesen főleg az előkelő világ hölgyeiből rekrutálódnak a különböző író leglelkesebb hallgatói és csodálói.

Erichsen nem szokott tisztán elméleti előadásokat tartani. Ő a gyakorlat embere. Mindig kiválaszt a közönség sorából néhány rendszerint csinos, fiatal hölgyet és azután a *podiumon* különös kísérleteket végez velük. Gyakran előfordult például, hogy szembesült az önként vállalkozó médiummal körülbelül husz-harminc lépés távolságban. Néhány percig ránczolt nem is nagyon merően, nem is nagyon Svengali szemekkel: és a fiatal hölgy egyszerre csak nagy lendülettel vetkőzni kezdett. A közönség felmorajlott, mikor pedig a helyzet már kritikusra kezdett fordulni, Erichsen vidáman tapsolt egyet, mire a kísérleti alany abbahagyta a vetkőzést, kábultan körülnézett és zavartan visszaült a helyére.

Hogy Erichsen mennyire a gyakorlat embere mindenben, azt mutatja az a per, amelynek középpontjába került. *Annek a szállodának a szobalánya jelentette fel, amelyben lakott, Elpanaszolta a szobalány, hogy Erichsen őt hipnotizálta és kényszerítette, hogy teljesítse különös kívánságait.* Két napig állott a fiatal lány az író hipnotikus hatásai alatt a harmadik nap azonban kijelentette, hogy rácszmélt, hogy mit tett, kétségbeesetten rohant a rendőrségre.

Megindult a bűnvádi eljárás az író ellen. Az ügyész erőszak büntetével vádolta. Az elsőfokú tárgyalásra nagyon sokan jöttek el, elsősorban persze Erichsen különböző médiumai. Az író öntudatosan védekezett a bíróság előtt.

— Elismerem azokat a tényeket, amelyekkel engem az ügyész vádol — mondta az író. — Elismerem, hogy valóban két napig szorosabb kapcsolatban voltam a leánnyal. Erőszakot azonban nem követtem el. Hogy szerény személyem bizonyos erősebb hatással volt rá, arról én nem tehetek utóvégre nem vagyok még öreg ember, nem vagyok sem sánta, sem más visszataszító fogyatékoságban nem szenvedek.

Az elnök kérdésére később beismerte, hogy valóban hipnotizálta a lányt.

Gyakorlati célja volt ennek — mondotta az író — akkor kezdtem hipnotizálni, amikor elromlott a szobám csengője. A szemközti fronton volt az ő szobája. Egy pohár vízre lett volna szükségem, de mivel a csengő rossz volt és nem akartam kiszólni a folyosóra, nagyon erősen arra gondoltam, hogy a szobalány hozzon be nekem egy pohár vizet. Két perc múlva kopogtak az ajtómon, a szobalány jött egy pohár vízzel.

— Nem tudom, nem tévedek-e — mondotta — de úgy emlékszem, hogy a nagyságos ur az előbb kért tőlem egy pohár vizet.

— Én elmondtam neki, hogy nem kértem tőle vizet, csak hipnotizáltam. Nagyon érdekelt ez a dolog és atól kezdve hosszasan beszélgettünk, ha szabad ideje volt, bejött a szobámba és érdeklődött a hipnózis iránt. Megkért, hogyha bármikor szükségem volna valamire és ő nincs közvetlen közzelemben, hipnózis útján tegyen meg a rendelést. Ettől kezdve állandó érintkezési formává vált ez közöttünk s ha egy pohár vízre, törülközőre vagy ilyesmire volt szükségem, mindig behipnotizáltam magamnak a megfelelő tárgyakat. Egy este, amikor a szobalány bent volt nálam és beszélgettünk, erősen arra gondoltam, hogy a fiatal lány csököljön meg engem. Amint ezt a gondolatot végiggondoltam, odajött hozzám, megölelt és megcsókolt. Figyelmeztettem, hogy hipnózis hatása alatt teszi ezt, mire mosolyogva megjegyezte, hogy anélkül is megtenné.

A bíróság másfél évi börtönrre és három évi hivatalvesztésre ítélte a különös író és indokolásában kimondta, hogyha valaki hipnózis útján tesz a magáéval egy leányt, ezzel kimeríti az erőszak kritériumát. Később az ügy a felebbviteli bíróság elé került, amely csupán testi sértésben mondta ki bűnösnek az író és hathavi fogságra ítélte. Az ügyész és a vádlott is semmisségi panaszt jelentettek be a másodfokú ítélet ellen és így az ügy a német birodalmi legfelsőbb törvényszék elé került. A törvényszék az enyhítő ítéletet hagyta helyben igen érdekes indokolással.

— Az író valóban hipnotizálta a szobalányt és így tette magáéval — hangzott az indoklás. — Ezt azonban nem lehet erőszaknak nevezni. A törvény szigorúan fizikai erőszakra szól, a hipnózis pedig ennek a meghatározásnak nem felel meg. A hipnózis lelki hatás és bajosan lehet megvonni a határvonalat, az erősebb lelki hatások és a kimondott hipnózis között. Feljelentések lavinája indulna meg, ha a bíróság az ilyen lelki hatásokat mint erőszakosságot bírálta el. Minden nő, aki valamilyen okból megbán egy szerelmi viszonyt, egyszerűen feljelenthetné barátját azzal, hogy az szuggesztív hatásával tette őt a magáéval.

Karácsonyra

Eredeti modellek 120 dinártól

Női kalapok 75 dinártól

Kauferné Lövy Klára

kalapszalonzában

Szubotica, Park Kralja Petra 10

December 22-én nyílik meg a Dobro Delo népkönyhája

Naponta száz személy kap kenyeret és meleg levest a szegényházban levő ingyenes étkezőben — Szombaton ül össze először a Dobro Delo ideiglenes vezetősége

A Dobro Delo szubotocai jótékonyági egyesület ideiglenes vezetősége, amelyet, mint ismert, az elmúlt hét szombatján választottak meg az Osztójcs Szelimir polgármester által összehívott széleskörű társadalmi értekezleten, december 14-ikén, szombaton délután öt órakor a szubotocai városháza kis tanács-termében ülést tart. Ezen az ülésen már meg fogják alapítani a Dobro Dela legközelebbi munkaprogramját. A jótékonyági egyesület hivatali helyisége a városháza 19. számú szobájában lesz (rendőrségi kapu), ahol a jelentkező tagok beiratását fogják eszközölni és felveszik a bejelentéseket a természetbeni és pénzügyi adományokról. **Beiratkozni és adományokat bejelenteni minden nap délután három és öt óra között lehet.**

A szombati vezetőségi ülésen a Dobro Delo népkönyhájának sürgős felállításáról fognak tárgyalni. A népkönyha a szegényház Szava Tekelija uccai épületében minden valószínűség szerint december hó 22-

iken nyílik meg és ugyanazon a helyen állítják fel a segélyegyesület ruha- és cipőosztó helyiségét is.

Az eddigi tervek szerint a Dobro Delo népkönyháján száz személy számára fognak rendszeres kenyér- és levesadagokat kiosztani. Az eddig bejelentett és ezután természetbeni adományokat december hó 22-ikétől kezdve lehet beszállítani a Dobro Delo Szava Tekelija uccai raktárhelyiségébe.

A szombati értekezleten kiosztják a vezetőségi tagok között Osztójcs Szelimir polgármester újabb kiáltványát, amelyet Szubotica társadalmához intézett a nyomorgók érdekében és amelyet a város uccán is ki fognak plakátolni.

A Napló szerkesztősége továbbra is elfogadja és hírlapilag nyugtatja természetbeni és pénzügyi adományokról szóló bejelentéseket. A már nyugtázott adományokból kivül csütörtökön dr. Antunovics József volt városi tisztifőorvos 200 dinárt juttatott hozzánk az inszpekció céljára.

A nagymosás réme

nem kísért már, ha Schicht RADION-nal mos. Olyan kényelmes és egyszerű az egész!

1. Éjszakára a szokásos módon beázta. 2. A Schicht RADION-t hideg vízben feloldani és benne 20 percig főzni a ruhát. 3. Először meleg-majd hidegvízben jól öblögetni

Próbálja ki egyszer. Látni fogja, hogy nincs szebb a Radionnal mosóruhánál!

Schicht ov
RADION

Mit beszélnek a halott Clemenceauról Párisban?

A tigris kalandja a szép indián nővel — Clemenceau mint író — Az ironikus beteg

Páris, december.

Clemenceau ma már a történelem. Alig van olyan részlete életének, amit a nakrológok el ne mondottak volna róla, de viszont bármennyit beszéltek róla, mindig maradt ennek a gazdag és eseménydús életnek, ennek a páratlan és féltelen nagy egyéniségnek olyan oldala, ami ismeretlen maradt.

Csak úgy találomra mondunk el néhányat az érdekesebbnek látszó megemlékezések közül, amiket Clemenceau halálának másnapján feljegyeztünk a párisi uccán, a bulváron, a francia lapokból, vagy személyes beszélgetésekből, akiket egyszerre gyűlölt és szeretett. Mielőtt ezekről beszélünk azonban, álljon itt mutatónak három nagy külföldi véleménye, amelyeket most fel-elevenítenek a francia újságok.

Barátok beszélnek

Lloyd George, akit szeretett és akivel személyes szimpátiákon keresztül a legjobban értették meg egymást, ezt mondta róla a hétköznapi embernek:

— A világ békére szomjazik, milliók és milliók várnak arra, hogy visszatérhessenek a normális élet-hez, nem bocsátanának meg nekünk túl hosszú várakozást, Clemenceau egyike a legnagyobb élő szónokok-nak, de tudja, hogy a legszebb ékesszólás az, amelyik előbbre viszi az ügyeket és a leghívebb ékesszólás, amely hátráltatja az ügyek haladását.

— Még egy másik okom is van arra, hogy gratuláljak neki ahhoz a díszes helyzethez, amelyet rövidesen el fog közöttünk foglalni — és ez megfélemlíthetetlen bátorsága, amit hebizonyított a súlyos órákban. Ezekben a napokban az ő energiája, lélekjelenléte többet tehet, mint valamennyiünk együttvéve, hogy megszerezzék a győzelmet.

Wilson elnök politikai ellentéle (akivel pedig úgy tudják, nem szimpatizált Clemenceau és politikai differenciáknak végső oka ez a személyes antipátia volt) így beszélt róla:

— Megtanultuk, amióta együtt dolgozunk vele, miféle kormányelnök lett, bámulni iránító erejének hatalmas lendületét és eszelkedeteinek mély értelmét és áttűzőerjét. De azok, akik közelről ismerik, akik munkatársai voltak, igazi ragaszkodást éreznek iránta. Végül az ellenség, az Ex-Kronprinz ezt mondotta róla egy amerikai újságírónak adott interjújában:

— Clemenceau a győzelem felőlös szerzője, mégpedig azért, mert sose hitte el, hogy legyőzték. Sem Amerika háborúba lépése, sem Lloyd George blokádjá nem hozták meg a győzelmet az antantnak. Ezek egyik-ke sem számított annyit, mint a kézzelrejtetlen kis ag-gastyán jelenléte az antant frontján és a francia kormány élén.

— Clemenceaunak sose voltak gyenge pillanatai, nem ismert az ingadozást. Az antantkommandó egyesítése Foch kezében, a háború egyik döntő ténye, szintén az ő érdeme.

Clemenceau, a szerelmes

V. György király koronázásáról hazatérve, így mesélt Clemenceau:

— Nevetséges: annyi összecsendült ember, hogy lássa, egy másik hogy tesz a fejére egy kalapot. És még csak teteje sincs a kalapnak. De azt kell az embernek hinnie, hogy ez a látvány mégis csak érdekli

az emberiséget és hogy vannak, akik ezek között hisznek még az emberi nagyságban is. Mert végre is volt ott őszáz majom és jómagam is közöttük voltam...

Dél-Amerikából visszatérve mesélte a Tigris:

— Tucumán környékén egy gyönyörű indián nővel találkoztam az erdő egy tisztásán. És ha néhány évvel fiatalabb lettem volna, eljátszhattam volna a földi paradicsom egy jelenetét. Az indián nőn semmi öltözködés nem volt és a teste csodálatosan szép volt. Odafélt hozzám és jelekkel értésemre adta, hogy egyáltalán nem idegenkedik tőlem. Már-már elszántam magam, hogy Daphnét játszsam ezzel a különös Chloé-vel szemben, amikor észrevettem, hogy a testét sűrű pilzokréteg fedti, amint hogy ez fedte valószínűleg Éva anyánk testét is a paradicsomban. Visszavonultam. Híába, az ember nem tud egykönnyen szabadulni az előítéleteitől. Pedig sajnálom. Szerelmeskedni vadember módjára algha lesz többé alkalmam.

— Egy más alkalommal, — meséli Abensour — nyolc órakor reggel beléptem a Tigris szobájába, hoztam előkészítve a napi munkát. Egy fiatal színésznőt találtam ott, aki a „Patrona” darabjának, amelynek előadására akkor készült a Porte St. Martin színház, egyik szerepét játszotta. Nagyon otthonosan mozgott a szobában, rendezgetett, jött-ment, nézegetett. Egyszerre belép a szomszédos fiúszobából a Tigris. Verejtékben uszott, úgy látszik, napi tornagyakorlatait végezte. Éppen a gallériát gombolta fel.

— Hohó, fiacskám, — mondotta, amikor meglátott — ma nem dolgozunk. Sürgősen a külügyminiszterhez kell mennem. Viszontlátásra. Te, Kicsi, — szólott rá a kis színésznőre — te gyere csak velem...

... De úgy tudom, a külügyminisztériumban nem látták aznap Clemenceaut.

A Tigris mint író

A Tigris szindarabot is írt. Erről a következőket meséli Abensour:

A darab egy szimbolikus kínai mese, amelynek hőse egy vak mandarin, aki boldog és megelégedett. Csoda folytán visszanyeri azonban látását és — kiábrándul az emberiségről.

A darabot maga Clemenceau próbálta. És különös látvány volt a színpadon látni a mérges Tigrist, amint előjátszik a színészeknek, hogy hogyan kell „igazi kínai módra” fogni az esernyőt, vagy viselni a hosszú bugyros selyembugyogót...

Az ateista

Théoneste nővér, Clemenceau hűséges betegápolónője ezt mondja róla:

— Nem szerette a vallást és a papokat, de minket apácák igen kedvelt. Mi voltunk az apólói, ha beteg volt és mi ápoltuk a hozzátartozóit is. Fehér védőangyalainak nevezett bennünket és ha valamit tetünk neki, soha el nem felejtette megköszönni. Még halála előtti napon is már csak nyögni tudott. O... oxy... oxy... csak ennyit tudott mondani, amikor oxigént kért, de amikor odanyújtottuk neki, azt mondta: Köszönöm.

— A rendfőnöknővel gyakran tréfálkozott. Egyszer így szólott hozzá a rendfőnöknő: Hát én már csak mégsem tudom megérteni, hogy egy olyan okos ember, mint az elnök az, mégis mit sem tudott rájónni, hogy

van egy gondviselés és van Isten.

— Nono, — felelte az elnök ur hamiskásan. — Csak lassan, lassan. Tudja-e, főnök, mi történt velem? Álmodtam. Azt álmodtam, hogy felmentem a menyországba és behozástást kértem Szent Pétertől. Hóhó, öregem, — felelte — nem lehet. Mi címen? Hát — mondottam neki — tettem ezt is, azt is, jót is tettem, nő de különben itt vannak a Saint-Sauveur apácák, azok majd tanuskodnak mellettem. Ja, az más, felelte Szent Péter és elindult keresni egy Saint-Sauveur apácát. Hosszu idő múlva mérgesen jön ám vissza és intget: öregem, sajnálom, nem lehet.

— Képzelmé csak főnök: egyetlen apácát sem talált a menyországban...

— Azt hiszem azonban lényegében hívő volt. És hogy ezt nem akarta bevallani, az azért volt, mert annyi győngye és bűnös embert látott maga előtt, akik hívőknek vallják magukat és hiányzik belőlük az az igazi hit, ami megvolt ebben a nagy hitetlenben...

Jártam az uccát és jártam a várost és elgondolkoztam azon, hogy mégis csak szép dolog a halhatatlanság, amelyben egymásra talál nemzet és halottia. ... És ekkor Clemenceau házimestere elmesélte, hogy néhány órával Clemenceau halála előtt telefonon felhívta egy amerikai uriaszony és nagy összeget ígért neki, ha megszerzi a számára azt a lakást, amelyben abban a pillanatban éppen haldoklott a nemzet nagy kapitánya... A. L.

A féltékenység áldozata

Zsirszódát ivott egy szubotocai borbélymester felesége

Vojnics Brunó szubotocai borbélymester felesége szerda délután Susiceva ucca 13. szám alatt levő lakásán marólgulag öngyilkosságot kísérelt meg. A huszonhatéves asszony és férje között az utóbbi időben gyakran történtek kisebb-nagyobb összerördülések. Az asszony, akinek három gyereke van féltékenykedett az urra. A családi béke a napokban teljesen felbomlott és Vojnics Brunóné többször hangoztatta, hogy öngyilkos lesz, mert nem tudja elviselni ezt az életet. Szerdán délelőtt Vojnics Brunó, akinek a városháza épületében van üzlete hazament, de közte és felesége között ismét folytatódott a már napok óta tartó civódások. Az asszony ismét féltékenységi jelenetet rendezett, majd valamilyen ürügyrel elküldte hazulról a férjét.

Vojnics gyamulanul eltávozott. A lakásban csak az asszony és a gyerekek maradtak. Vojnicsné férje távozása után a gyerekeit kiküldte a szobából és kitta a már előzőleg elkészített zsirszódás edény tartalmát. A borzalmas mérge első csöppjei égették az életunt asszony torkát, Vojnics Brunóné sikoltozni kezdett, mire berohant a lakásba az egyik lakó felesége, aki Vojnicsné a földön fetrengve találta. A szomszédok közül az egyik az autotaxi állomásra szaladt és az eszméletlen állapotban lévő asszonyt autón a kórházba szállították. Vojnics Brunónét a kórházban azonnal ápolás alá vették. Az ügyben csütörtökön a rendőrség is megindította a nyomozást.

Az életunt asszony állapota, mint a kórházban kö-zötték súlyos, de nem életveszélyes.

A politika gyilkol Palesztinában

Helyszíni riport palesztinai arabokról és zsidókról, akik nem is tudják, hogy miért gyűlölik egymást

Tiberiade, december.

Szép langyos palesztinai este a galileai tó partján. A régi római várromok reflexe csillog a nyugodt víztükörben. És zeg-zugos, festői, rosszlevegőjű utcácskáikban az öreg zsidók gallyakból sátrakat állítottak fel erkélyeiken. A sátrak alatt ülnek és imádkoznak.

És két lépéssel odébb az arab negyedben muzulmánok szívnak nargilét és hosszasan mesélgetnek egymásnak napkeleti történeteket, amelyekben a porográfia eltűnik a pompás retorikai szóképek mögött.

Arab harcos

Épen Safedből jöttem hazafelé. Safedből, ahol röviddel ezelőtt gyilkoltak, gyuitogattak. Lefelé jövet Felső-Galileából kiszálltam Roschginában, a zsidó mezőgazdasági telepen. Barátságosan fogadtak itt és elmondták, hogy milyen szöpen fejlődik ez a kis gyarmat és hogy az első zavargások hírére a telep egész ifjúsága fegyverbe állt, hogy megvédi a nőket és a gyermekeket. Különbözn mindenki gyűlölködésről, harcokról, konfliktusokról beszél.

Amint végigsétálok Roschginán, hirtelen felém rohan egy horihorgas, harcabszusu arab.

A szomszédos arab falu sejkje volt ez a környékbeli muzulmánok vallási és politikai vezére. Percek alatt körülvevett bennünket egy arabokból és zsidókból álló csoport. Nyugtalan, kíváncsi tekintetek meredtek ránk. Mindenki várta a feleletemet.

— Mit csináltál a zavargások alatt? — kérdeztem a sejktől.

— Az én kezem tiszta — válaszolta szemembe nézve. — Megakadályoztam, hogy bántsák az itteni zsidókat. Igyekeztem megvédeni a safedieket is. Megtettem minden tőlem telhetőt.

— Igaz, igaz — bólogattak a zsidók — sokat tett értünk, jó barátunk.

— Hát a többiek miért gyilkoltak? — kérdeztem a sejktől.

Válat von:

— Miért pusztítja el a vihar a vetést? Miért öl meg a testvér a testvérét? ... A politika gyilkol. A politika okozza a háborukat és állítja szembe egymással az embereket.

Most este a galileai tó partján ennek az egyszerű arabnak a szavai jutnak eszembe és azt hiszem, hogy igaz van. Nap-nap után bejárom Palesztinát. Alsó-Judéától Felső-Galileáig meglátogattam mindenütt az arabokat, találkoztam szegényekkel és gazdagokkal, civilizáltakkal és irástudatlanokkal. A Jordán völgyétől Saron síkjáig láttam zsidókat, gazdagokat és szegényeket, liberálisokat és fanatikusokat. Meg kellett állapítanom, hogy nem a szegény tudatlan és hiszékeny felalakok és nem az izoldt, kiközösített szegény zsidók akarják a konfliktust.

Hanem a politika.

De milyen politika? Mert annyi politika van itt Palesztinában. De a legkomolyabb és a legveszedelmesebb politika egy: a régi római elv, a »Divide et impera«, két fél összevezítése, hogy a harmadik annál könnyebben uralkodhassék. Összevezítették egymással az arabokat s a zsidókat, hogy könnyebben lehessen mindkettőjük fölött uralkodni. Az arabok és zsidók érdekei nem ellenkeznek egymással, jóviszonyban voltak mindig, testvérek maradhattak volna továbbra is. De a politika ...

Naplusban tudtam meg azt is, hogy hős vagyok.

Lehet, hogy ez így van, de akkor viszont nem hiszek a hősiességben. Mert engem nem fenyegetett sem-

miféle veszedelem és nem tettem tanúságot bátárságomról.

Minden oldalról figyelmeztettek, könyörögtek, hogy ne rohanjak a vesztembe, ne keressem a biztos halált, ne induljak el egyedül a felizgatott hangulatu vidékre, Naplus vidékére. Mégis elindultam és nem történt semmi bajom.

Nem mondom, hogy Palesztina már egészen nyugodt és hogy mindenütt veszélytelenül lehet közlekedni. A nmád beduinok nagy előszeretettel foglalkoznak rablással. Egy emberélet nem sokat számít előtük. Az európaiakat különösen gyűlölik. Az én érkezésemről pedig állítólag már értesítést kaptak és számítottak jövelelre.

Én azonban nem félttem semmitől, hiszen tiszta a lelkiismeretem, objektív szemmel vizsgálom az eseményeket és okaikat. Így sikerült is eljutnom Naplusba, az arab nacionalizmus központjába minden baj nélkül.

Naplus Szamaria fővárosa. Az angol rendőrökön és katonákon kívül én vagyok itt az egyetlen ember, aki nem Mohamed követője. De azért szabadon járhatok-kelhetek a városban a szép szamaritánus nők és a zordon számárhajcsárok között és senkisek tesz rám kellemetlen megjegyzéseket.

Miköz Tiberiade elhagytam, a transjordániai határ irányában indultam el. Keresztülmentem Beganán, a virágzó zsidó gyarmaton, átmentem a Jordánon, találkoztam Abdallah emir lovasaival. Abdallah emir Transjordánia legnagyobb ura — V. György angol király után. Azután elérkeztünk egy csodálatos helyre, a »Ruthenberg koncesszióhoz«. Különb az a történet, amely a Ruthenberg koncesszió keletkezéséről szól. Ruthenberg gazdag üzletember s jelentős cionista politikus, úgy akarta növelni vagyonát, hogy ezzel együtt az ország jólétét is emelje (számítva arra, hogy előbb-utóbb ugys a zsidók kezébe kerül az egész ország). Elment tehát a Jordánhoz, nem azért, hogy megfürödjön, hanem hogy kellő munkával elektromos energiát takasson ezekből a habokból és elektrifikálja egész Palesztinát. Részvénytársaságot alapított, megszerzett többmillió fent alaptőkét, munkásokat, turbinákat, motorokat hozatott. Két év alatt gazdag ipartelep épült a Ruthenberg koncesszió területén. Zúgó gyártelepek vannak itt.

Ezután Beisan következett. Ez arab város. Tizenötezer lakosa van, de halott város, stagnál benne az élet. Egyetlenegy jelentősebb épülete van, a brit kormányzó palotája. A többi: nyomcsúságos viskó. Mikor a városba érkeztünk, kapjuk a hírt, hogy együtt

Jeruzsálemi uccarészlet

ül a törvényszék és tizenhét arab perét tárgyalja, akik a legutóbbi zavargások alkalmából felgyújtották a beth-alphai malmokat.

Tulifüött hangulat uralkodik a városban. Európai arcok és köntösöm ellenszenves pillantásokat vált ki az uccán csoportokba verődő benszülöttök körében. Elállják az utat, felkapaszkodnak automobilom lépcsőjére és villogó szemmel, ismeretlen szítkokat zudítanak felém. Az egyik ember felemeli a kezét és ütni készül, de derék sofföröm hatalmas knock-outtal eltávolítja a kocsirol. Sajnos, nem tudtam megakadályozni sofföröm egyéni akcióját. Az ütésnek izgalmas ha-

tása lett. A felhaborodott arabok tömege körülfogja a kocsi. Nagyon tenyegető a helyzet, de a sofför gyorsan indít, a motor vadul berregni kezd, mire a tömeg önkéntelenül is utat enged és a következő pillanattal már elszáguld a kocsi.

L.

A vrbászi sofför merénylője a bíróság előtt

A tanuk távolléte miatt elhalasztották a tárgyalást

Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken szordára volt kitzúve Malecki Vlada foglalkozás nélküli sofför bünügye. Ez az ügy annakidején nagy feltűnést keltett, mert rendkívül hasonlított a Noviszad határában történt sofförgyilkossághoz, amelyet Lőrinc Imre követett el.

1929. június 19-ikén történt, hogy Bohr József vrbászi sofför Kuláról este tizenegy óra tájban hazafelé indult autójával, amikor egy fiatalember szállította meg és megkérte, hogy vigye el magával. Miután ez a fiatalember azt állította magáról, hogy sofför, Bohr készsüggel vállalkozott arra, hogy magával vrszi és beültette a kocsi hátsó ülésére. Alig haladtak azonban néhány kilométert, a hátulülő utas revolvert rántott elő és rálőtt a mit sem sejtő sofförre. A golyó megcsuszott a koponyacsonton és nem okozott súlyosabb sérülést, mire a merénylő kést vett elő és azzal több helyen megszurta áldozatát. Különbösképen ezek a sérülések sem voltak súlyosak, Bohr ugyan elvesztette eszméletét, mire a kocsi utasa előre jött a volánhoz s miáltal tovább robogtak, a soffört le akarta jökní a kocsirol. Bohr azonban eszméletére tért, birokra kolt támadójával, aki hirtelen lefékezett s leugorva a kocsirol, menekülni kezdett. A sofför ekkor revolvert vett elő, a menekülő után lött, akít el is talált, úgyhogy a csendőrség eszméletlenül találta meg másnap. A nyomozás során kiderült, hogy a merénylő Malecki Vlada foglalkozás nélküli sofför. Letartóztatták és felgyógyulása után beszállították a szombori ügyészség fogházába.

Az ügyészség Malecki ellen előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés kísérlete miatt emelt vádat, de vádat emelt Bohr ellen is szándékos emberölés miatt, úgyhogy a vádlottak padján egymás mellé került a merénylő és az áldozat.

A szerdai tárgyaláson az elnök megállapította, hogy a tanuk nem jelentek meg, mire a tárgyalást a jövő hétre halasztotta el.

A szuboticei zsidókórház jubileuma

Szuboticeán és Noviszadon szegény betegek részére ingyenes ambulanciát állít fel a Singer Bernát Szeretetház

Azoknak a jótékony akcióknak a sorában, amelyek a ránk köszöntő tél nyomorát akarják enyhíteni, jelentős helyet foglal el a szuboticei Singer Bernát zsidó Szeretetház egyesületének az az elhatározása, hogy a kórházi kezelést nem igénylő betegek részére is lehetővé teszi, hogy ingyenesen orvosi gyógykezelést és gyógyszereket kapjanak.

A Singer Bernát Szeretetház szuboticei kórháza tíz esztendő óta fejt ki áldásos működést, vallás és nemzetiségi külbönség nélkül látja el táplálékkal, orvossággal és orvosi gyógykezeléssel azokat a betegeket, akiket egészségi állapotuk kórházba kényszerít. A kórház betegeinek több mint 75 százaléka ingyenes beteg, akik a Vajdaság minden részéből regisztrálódnak.

A Singer Bernát Szeretetház Egyesület vezetősége az egyesület tíz éves fennállását úgy akarja megünnepelni, hogy a kórház alapítójának, néhai Pollák Lajosnak régi terveit juttatja a megvalósulás stádiumába és elhatározza, hogy azoknak a betegeknek a részére, akiknek egészségi állapotja nem teszi szükségessé a kórházi ápolást, ambulanciát állít fel. Az ambulanciát a betegek orvosi gyógykezelést és gyógyszereket is kapnak ingyen és amellet, hogy gyógykezelésben részesülnek, a napi munkájukat is végezhetik.

Pollák Lajos özvegyének indítványára elhatározta a Szeretetház elnöksége, hogy ilyen ingyenes ambulanciát nemcsak Szuboticeán, hanem a Dunabánság más városaiban is, elsősorban Noviszadon állít fel. A szuboticei ambulancia február 1-én kezd meg működését és az ambulancián jelentkező szegények, akik szegénységüket vagy hatóságí bizonyítvánnyal, vagy hitelredmélőn más módon igazolják, minden formallítás nélkül hozzájutnak az ingyen orvosi és ingyen gyógyszerkezelésükhöz. A szuboticei ambulanciát a zsidókórház főorvosainak vezetésével dr. Vogel Ibo-lya kórházi rendelőorvos tartja. Azt is elhatározta a zsidókórház elnöksége, hogy az urulogiai betegeket is felveszi a kórházba betegek közé és ezeknek a betegeknek a gyógykezelésével dr. Fränkel Endre szuboticei orvost bízza meg.

Dörögnek az ágyuk Kanton környékén

A város lakossága pánikszerűen menekül

Honkongból jelentik: Kanton környékén már dörögnek az ágyuk és a városról 30 kilométernyire fekvő Siuway közelében döntő csata folyik a kormánycsapatok és a felkelők között. A felkelők a rendelkezésükre álló összes csapatokat a kantoni frontra vetették.

San-Fat-Kvay többornok ugynevezett vashadvezetőkön kívül a Kwang-Zi tartomány hadserege is felvonult Kanton ellen. A város birtokáért folyó harcban mindkét részről rengeteg halottat és sebesültet vesz-

San-Kai-Sek

tek. Kantonban az izgalom tetőfokra hágott. A város már nem lehet számítani, hogy a kormánycsapatok újabb erősítést kapjanak, mert a város most már teljesen körül van zárva. A kantoni előkelőségek értéke-
sebb vagyontárgyaikat a Kantonban horgonyzó hajók fedélzetére vitték.

A noviszadi báni és városi hivatalok új helyiségei

Hol található meg az egyes báni és városi hivatalok?

Noviszadról jelentik: A báni hivatalok elhelyezése miatt a noviszadi városi hivatalok helyiségeit ki kellett üríteni és az egyes hivatalokat a város különböző pontjain helyezték el. Az idegenek számára, akik bármilyen ügyben Noviszadra érkeznek, ideiglenesen utmutatót állítottak össze a báni és városi hivatalok új elhelyezéséről:

Az általános osztály a városháza második emeletén van. Ennél az osztálynál csupán az utlevélhivatal van közvetlen kapcsolatban a közönséggel. Az utlevélhivatal a második emelet 46-os számú szobájában van, ahol eddig a városi árvaszéki hivatal működött. Az első, vagyis általános osztály főnöke Sztrupin Sztánko, akinek a hivatali szobája az első emelet 24-es szám alatt van. A közigazgatási osztály hivatala ideiglenesen a városháza első emeletén helyezve. Osztályfőnök Kraszojevic Janitja. Ebbe az osztályba tartoznak a báni tanácsosok is. Harmadik a mezőgazdasági osztály, amely az Oszlobodjenja-ucca 13. szám alatt a Hipotekarna banka épületének második emeletén van elhelyezve. A kulturszakosztály számára a Ljubljana- és a Német-ucca sarkán levő német elemi iskolát ártják ki, ideiglenesen azonban Petrovaradinban helyezték el a hivatalt. Ötödik a műszaki és építészeti osztály, amelyet a Skolszaka-ucca 21. szám alatt helyeztek el. Hatodik a közegészségügyi hivatal, amelynek hivatalos helyiségei a Kraljica Márija-uton levő egészségügyi palotában vannak. Hetedik az adó és pénzügyi osztály és a főpénztár, amely a városháza földszintjének jobb oldalán levő helyiséget foglalja el. A nyolcadik a kereskedelmi osztály, amelynek a vezetőit és a tisztviselőit karát még nem nevezték ki és így hivatali helyiségekről sem gondoskodtak. A báni hivatalok elhelyezése egyelőre még csak ideiglenesnek tekinthető, mert a városháza épületében nincsen elegendő szoba. Valószínű, hogy a városháza épületében csupán az általános és a közigazgatási osztály marad a többi, hivatalt pedig, amint megfelelő helyiség akad, áthelyezik.

A polgármesteri hivatalt a Matica épületében helyezik el. Ugyanítt lesz a főjegyzői hivatal is, amelynek vezetője Lakics Jován polgármesterhelyettes. A Futaki-ut 13. szám alatti házban működik a műszaki osztály, Plavics Nikola műszaki tanácsos és a gazdasági ügyosztály, dr. Markovic gazdasági tanácsos vezetésével. A Matica épületében van az árvaszék, amelynek vezetői Sztakics Sztóján és Kicin Predrag városi tanácsosok, a számvétség, amelynek élén Vuetsics Milivoj városi főszámvevő és dr. Trishler helyettesfőszámvevő állanak. Ugyancsak a Matica épületében a Trg Oszlobodjenja 1. szám alatt van elhe-

lyezve az anyakönyvi hivatal és a katonai ügyosztály, amelynek vezetője Popovics Aleksza városi tanácsnok. A rendőri hivatalok közül a büntügyi osztályt ideiglenesen a városháza pincehelyiségeiben helyezték el. A bejelentőhivatal, amelynek vezetője Gyakov Milán rendőrkapitány, a kis Limánon fekvő Gajinovics Tanaszije-főle házban működik, ahova — még ebben a hónapban — az összes rendőrségi hivatalokat át fogják helyezni.

A városi hivatalok közül csupán az adó és pénzügyi hivatal és a főpénztár marad továbbra is a városháza épületében.

„A vrbászi rém“

Névtelen levélíró a düsseldorfi tömeggyilkos mintájára bejelentett egy gyilkosságot a vrbászi rendőrségnek

A novivrbászi rendőrség szerdán éjjel levelet kapott, melynek névtelen írója egy a közel jövőben elkövetendő gyilkosságot jelentett be. A levelet Sztaribecsejen adták fel és írója, aki magát a „vrbászi rémnek“ nevezi bejelenti, hogy működése terét áttette Vrbaszról Sztaribecsejre, ahol a közel jövőben egy uriembert meg fog gyilkolni. A levélhez a „vrbászi rém“ egy tervrajzot is mellékel, amely pontosan megjelöli a helyet, ahol a gyilkosságot el fogja követni. A levelet december kilencediki dátummal adták fel és írója kusza sorokkal a következőket írta:

— Már gyermekkorom óta vérszomjas ember voltam és mindig gyűlöltem a nálamnál boldogabb sorsú embereket. Nem rég határoztam el, hogy megbosszalom magam az embereken és miután Vrbaszt már egy hónapja rettegésben tartottam, elhatároztam, hogy átteszem működésem színhelyét Sztaribecsejre, ahol a közel jövőben gyilkosságot fogok elkövetni.

Azután következik a mellékelt tervrajz, amelyen az elkövetendő gyilkosságok színhelyét hasonlóan, mint a düsseldorfi rém, három keresztrel jelöli meg. A tervrajz szerint a gyilkosság színhelye az állomástól a községbe vezető út és a temető-út lesz. A vrbászi rendőrség azt hiszi, hogy a levél írója éretlen tréfát akart csinálni, hogy felültesse a rendőrséget, de ennek ellenére a vrbászi rendőrség a csendőrséggel és a sztari-
becsei rendőrséggel együtt, amelynek a levélíró szintén bejelentette a gyilkosságot, a legerélyesebb nyomozást indította meg a névtelen levélíró felkutatására.

A vrbászi rendőrség parancsnoka kijelentette, hogy nem veszik komolyan a levélben foglalt fenyegetéseket, de azért szigorított éjjeli őriáratokat küldtek ki és ruz-
zákat rendeltek el.

TÖZSDE

Zürich, dec. 12. (Zárlat.) Beograd 9.12 háromnegyed, Páris 20.26 $\frac{1}{4}$, London 25.11 $\frac{1}{4}$, Newyork 514.50, Brüsszel 72.03, Milánó 36.93 $\frac{1}{4}$, Madrid 71.45, Amsterdam 209.75, Berlin 123.19, Bécs 72.43, Szófia 372, Prága 102.6 $\frac{1}{2}$, Varsó 57.70, Budapest 90.17, Bukarest 3.07.

Beogradi értéktőzsde, dec. 12. (Zárlat.) Hétszázalékos államadóssági kötvény 85.50—85, négy százalékos agrárköleskötvény 52—51, Ratna steta prompt 436.50—436, február 28-ra 411, Narodna Banka 8220 dinár.

Beogradi gabonakereskedés, dec. 12. Buza 190—195 dinár, rozs 140—150 dinár, zab 132.50—137.50 dinár, árpa 115—125 dinár, tavaszi 125—140 dinár, bab 500—510 dinár, válogatott 510—520 dinár, tarka 310—320 dinár, tengeri 135—140 dinár, új 102.50—107.50 dinár, morzsolt 125—130 dinár, korpa 90—100 dinár, liszt 0-ás 295—305 dinár, 2-es 270—280 dinár, 5-ös 240—250 dinár, 6-os 210—220 dinár, 7-es 160—170 dinár, 8-as 120—150 dinár. Irányzat lanyha.

Beograd, dec. 12. (Zárlat.) Páris 223.03—221.03, London 275.77—274.86, Newyork 56.37—56.17, Zürich 1037.40—1034.40, Berlin 13.5175—13.4875, Bécs 7.95.03—7.92.03, Prága 167.66—166.86, Budapest 9.82.72—9.86.72.

Szombori terménytőzsde, dec. 12. Buza 190—195 dinár, rozs 140—150 dinár, zab 132.50—137.50 dinár, árpa 115—125 dinár, tavaszi 125—140 dinár, bab 500—510 dinár, válogatott 510—520 dinár, tarka 310—320 dinár, tengeri 135—140 dinár, új 102.50—107.50 dinár, morzsolt 125—130 dinár, korpa 90—100 dinár, liszt 0-ás 295—305 dinár, 2-es 270—280 dinár, 5-ös 240—250 dinár, 6-os 210—220 dinár, 7-es 160—170 dinár, 8-as 120—150 dinár. Irányzat lanyha.

Noviszadi terménytőzsde, dec. 12. Buza bácskai 77 kg. 190—195, bácskai 78 kg. 192.50—197.50, felsőbácskai 78 kg. 192.50—197.50, Tisza haló 78 kg. 197.50—202.50, szerémi 77 kg. 180—182.50, Árpa bácskai és szerémi 63—64 kg. 122.50—127.50, Zab bácskai és szerémi 137.50—142.50, Tengeri bácskai garantált minőség 105—110, bácskai 102.50—105, bácskai XII.—I. 107.50—110, bácskai III. Duna 125—130, bácskai IV.—V. 130—135, bácskai szárított 127.50—130, bácskai szárított Duna 127.50—130, bánáti Duna III. 125—130, bánáti Boga III. 125—130, szerémi garantált minőség 105—110, szerémi 102.50—105, szerémi XII.—I. 107.50—110, szerémi Duna III. 125—130, szerémi szárított 127.50—130, Liszt 0g és 0g 300—310, 2-es 275—280, 5-ös 235—240, 6-os 185—190, 7-es 140—150, 8-as 112.50—115. Korpa bácskai, bánáti és sze-

rémi 90—95. Burgonya fehér szlovéniai 55—60, rózsaburgonya szlovéniai 80—85. Irányzat lanyha. Forgalom 68 vagon.

Budapesti sertés- és vágómarhavásár, dec. 12. Felhajtás 3100 darab sretés. Irányzat: változatlan. Árak: zsirsértés la urasági nehéz páronként 300 kilós 144—147, szedett közép zsirsértés 220—260 kilós 124—130, kivételesen 132. Zsir nagyban 174, szalonna 3 darabos, táblás, sózott 140, négydarabos 136. Vágómarhavásár. Felhajtás 679 darab. Irányzat: rendkívül lanyha. Árak: ökör tarka la 100—112, magyar tarka la 96—110, tehén tarka la 92—110, magyar tehén 96—110, bika tarka la 102—115 fillér kilogrammonként.

Budapesti gabonátőzsde, dec. 12. (Zárlat.) Készáru-piac, irányzat lanyha. Buza 77 kilós: tiszavidéki 22.90—23.30, felsőtiszai 22.65—22.85, fehérmezei 21.55—21.75, pestvidéki 21.65—21.85, Buza 78 kilós: tiszavidéki 23.20—23.50, felsőtiszai 22.85—23.05, fehérmezei 21.80—21.95, pestvidéki 21.90—22.05, Buza 79 kilós: tiszavidéki 23.45—23.85, felsőtiszai 23.10—23.25, fehérmezei 22.05—22.20, pestvidéki 22.25—22.30, Buza 80 kilós: tiszavidéki 23.75—24, felsőtiszai 23.15—23.30, fehérmezei 22.15—22.30, pestvidéki 22.25—22.40. Rozs: pestvidéki 14.75—14.95. Árpa: takarmány la. 15.80—16.50, sör, felsőmagyarországi 19.50—21. Zab: la. 14.50—15.50. Tengeri: tisztított morzsolt 13.35—13.50. Határidőpiac, irányzat lanyha. Buza: márciusra 22.85—22.96, májusra 23.66—23.67. Rozs: márciusra 16.24—16.25, Tengeri: májusra 15.62—15.63 pengő. Árak 100 kilónként, budapesti fuvarparitás értendők.

Chicago terménytőzsde, dec. 12. Középpályamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza december 120.375) 121 egynegyed, március (127.75) 128 háromnegyed, május (132) 132 és fél, Tengeri december (89.25) 89 háromnegyed, március (94) 94.50, május (96.375) 96 háromnegyed.

Winnipeg terménytőzsde, dec. 12. Középpályamok: Buza december (135.25) 135 egynegyed, május (141.875) 142 háromnegyed, július (143) 143 ötnyelv.

Liverpool terménytőzsde, dec. 12. (Zárlat.) Buza december (8 sh 11 háromnegyed d) 8 sh 11 egynegyed d, március (9 sh 6 d) 9 sh 5 egynegyed d, május (9 sh 8 d) 9 sh 7 d, július (9 sh 8 háromnegyed d).

HIREK

Veszedelemek

Az élet telistele van berzalommal.

Hosszu, érett megfontolás után arra a következtetésre jutottam, hogy élni általában életveszélyes dolog. Nem azokra a veszedelmekre gondolok, melyektől mindenki retteg, mint például kolerajárványra vagy az irodalmi felolvasásra. Ezek elemi csapások.

De van némi formájuk és határak. A kolerajárványok, ha nem is a kezdetét, legalább a végét ismerjük. Az irodalmi felolvasásnak, ha nem is a végét, legalább a kezdetét ismerjük.

Akadnak azonban olyan véletlenek, melyek formátlanok és határtalanok. Állandóan közöttünk bujkálnak, mint lehetőségek s arra tanítanak, hogy életünk esendő, tisztán azért, mert egymásra vagyunk utalva és az ember, aki annyi kitűnő intézményt teremtett, maga gyarló és tökéletlen.

Néhány ilyen esetet följegyeztem naplómba. A jövővi orvos, aki reggel még operált, délután föl-mászik egy uccaszoborra s arra buzdítja a járókelőket, hogy egyék meg szalmakalapjukat s igyanak rá petroleumot.

(Ha délután engem operált volna.)
A pilóta történetesen sprifiszta, agyonlővi kedvét. abból a célból, hogy a leány lelke a tulvilágon békességeseen nyugodjék.

(Ha multkor ez a repülő vitt volna Bécsbe.)
A patikusnak és a gyomra, szódabikarbonát akar bevenni, de tévedésből tizenöt gramm kokaint vesz be. (Ha nála vásároltam volna szódabikarbonátam.)

A mozdonyvezető délután összepofozkodik feleségével, éjszaka gyorsvonatot vezet, folyton a családi perpatvarra gondol s mozdonya közben belefut egy tehervonatra, oly szerencsétlenül, hogy a kocsi egymásra tornyozódnak és izzé-porrá törnek.

(Ha ezen a vonaton utaztam volna.)
Az író megrendelésre, pénzért ír egy könyvet s minthogy oldalak szerint fizetik, sikerül összeírnie egy vaskos munkát, mely az unalom remekművének tekinthető.

(Ha véletlenül elolvastam volna ezt a könyvét.)
Kosztolányi Dező

— Osztójics Szelimir polgármester visszaérkezett Beogradból. Osztójics Szelimir szubotical polgármester szerdán éjszaka visszaérkezett Beogradból és csütörtökön újból átvette hivatala vezetését.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint változókéony és egyelőre enyhe idő várható, kevés csapadék inkább csak nyugaton valószínű.

— **Dr. Miladinovic Radivoj előadása az új váltótörvényről.** Dr. Miladinovic Radivoj királyi közjegyző a Rotary Klub szerda esti összejövetelen értékes előadást tartott az új váltótörvényről. Dr. Miladinovic főleg a régi és az új váltótörvény közötti különbségeket ismertette. Az előadást a jelenlevők nagy figyelemmel hallgatták végig.

— **Elhúzódik a lengyel kormányválság.** Varsóból jelentik: A Svitalszky-kormány lemondása nyomán előállott helyzetben még mindig nincs változás. Ugy látszik, a kormányválság sokkal hosszabb ideig elhúzódik, mint eleinte hitték. Moszkiczy elnök értékes adta a pártvezetőknek, hogy mindenekelőtt azt akarja tisztázni, milyen megfontolás indította az ellenzéki pártokat a kormány megbuktatására. Matuszewsky pénzügyminiszter a legújabb kombinációk szerint már nem igen jön számításba a miniszterelnöki tisztségre. A kombinációk előterében ismét Patek moszkvai lengyel követ személye áll.

— **Agrárkonferencia Szubotícán.** Mihajlovics Milos tábornok, a földmivvelésügyi minisztérium főinspektora, az északjugoszláviai agrárkérdések előadója, mint jelentették, a napokban egy inspektor kíséretében Szubotícára érkezett. Mihajlovics tábornok csütörtökön délelőtt felkereste hivatalában Osztojics Szelimir polgármestert, akivel hosszasan tanácskozott az agrárkérdésekről. A tanácskozásokat csütörtökön délután folytatták.

— **Istentiszteletek sorrendje a szubotici evangélikus templomban.** A szubotici evangélikus templomban december hónapban a következőképpen állapították meg az istentiszteletek sorrendjét: December 15-ikén délelőtt tíz órakor magyar nyelvű istentisztelet, végzi Kláár Vilmos titeli lelkész, december 17-ikén Öfelségi Alekszandar király születésnapján délelőtt kilenc órakor Herb István egyházmegyei segédlelkész fog ünnepi hálaadó istentiszteletet tartani. December 22-ikén Cipet Áron jagodnjaki lelkész magyar nyelvű istentiszteletet tart. Karácsony első napján csak csendes ima lesz a templomban. Karácsony másnapján Jahn Jakab főesperes tart istentiszteletet és urvacsofát oszt.

— **Tizenöt év után derült ki az ártatlanságuk.** Berlinből jelentik: Egy régi, súlyos justizmordra derített világosságot a véletlen. 1914 november 23-án Oldenburg közelében meggyilkoltak és kiraboltak két pénzbeszedőt. A gyilkosság után néhány nappal letartóztattak három embert, Louis és Engelbert Schmidet és Adolf Lehninget. Engelbert Schmidet és Lehninget március tagadták bűnösségüket, a másik Schmid-fiu azonban hosszas faggatások és nyilvános torturák után beismerte, hogy ők hárman követték el a rablógyilkosságot. El is ítélték valamennyiüket súlyos fegyházbüntetésre, amelyet mostanáig ki is töltöttek. A bírósági tárgyaláson Louis Schmid visszavonta a rendőrség előtt tett beismerő vallomását. Ez azonban nem használt. Az ítélet jogerőre emelkedésétől kezdve általában ártatlanságukat hangoztatták a vádlottak. Most novemberben, a gyilkosság tizenötödik évfordulóján néhány oldenburgi jogász és újságíró akciót kezdett a három elítélt érdekében és ezer márka jutalmat helyeztek kilátásba annak, aki az igazi gyilkosok nyomára vezet. Néhány nappal ezelőtt bizalmas feljelentés érkezett az oldenburgi ügyészségre, amelyben megnevezte a két valódi tettest. Két nappal a feljelentés után Brémában sikerült is elfogni a két megvádolt embert, akik be is ismerték, hogy ők követték el 1914-ben a rablógyilkosságot. Az ártatlanul elítélt embereket természetesen nyomban szabadon bocsátották.

— **Vasárnap választják meg a szubotici evangélikusok új lelkészét.** A szubotici evangélikus hitközség december tizenötödikén délután közgyűlést tart, amelyen megválasztják az evangélikus templom új lelkészét. A lelkészválasztó közgyűlésen Jahn Jakab főesperes és Szmick Gyula egyházmegyei felügyelő elnököknek. Az elnökség kéri az egyház tagjait, hogy a közgyűlésen pontos időben minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Felugrott a mozdonyra, hogy el ne gázolja a vonat.** Banjalukából jelentik: Különös módon menekült meg a halálból Klicin Márkó banyalukai paraszt. Klicin Márkó a vasuti töltés mellett haladt késő éjjel, amikor hirtelen egy vonat jelent meg előtte. Klicin, akinek nem volt ideje félreugrani, nem vesztette el a hidegvérét és figyelmesen a mozdony első részére ugrott és ott légett mindaddig, amíg a vonat be nem futott a közeli állomásra. Az állomáson, bár felhorzsolts kezekkel, de különben teljesen sértetlen állapotban került le a lokomotívra.

— **Amerikai kölcsönt kap Ausztria.** Bécsből jelentik: A főzsdén csütörtökön délelőtt az a hír terjedt el, hogy dr. Redlich József, Schober kancellár bizalmas barátja, aki jelenleg a newyorki Harvard egyetemen tart előadásokat, érintkezésbe lépett amerikai pénzügyi körökkel, hogy előkészítse az új osztrák kölcsön egy részének elhelyezését. Redlich mindenképp 25 millió dolláros előleget akar szerezni a kölcsönre, miután a kölcsön teljes összegének elhelyezése az amerikai pénzügyi kedvezőtlen helyzete miatt ezidőszent súlyos akadályokba ütközik.

— **Fegyencélázadás tört ki egy Genua melletti fegyencélázadás.** Milánóból jelentik: A Genua melletti St. Pierre-dareni fegyencélázadás szeptember 23-án tört ki. Egy többszörösen rovtomult fegyencélázadás három fegyencélázásával felosztotta a cella ajtaját és megrohanta az őrséget. A kitört fegyencélázók akarták fegyverezni az őrköt, akik azonban szembeszálltak a lázadókkal és riasztó lövésekkel az őrség többi tagját is figyelmeztették a támadásra. Ekkor már harminc fegyencélázás tört ki a börtönből, úgyhogy a csendőrség segítségét is igénybe kellett venni. A csendőrköt és a fegyencélázókat vad tüzharc kezdődött, amely a fegyencélázók levegővel ért véget. A kitört fegyencélázók ártalmatlanná tették és vasraverve a genouai fogházba szállították. A lázadás szervezője öngyilkosságot követett el.

— **A nemzetközi munkaügyi hivatal tárgyalja a zenészek és színészek munkanélküliségének kérdését.** Genéből jelentik: A nemzetközi munkaügyi hivatal egyik szerve, a szellemi munkások tanácsa rendkívül ülésén tárgyalta a zenészek és színészek egyre jobban terjedő munkanélküliségének kérdését. A tanács megállapítása szerint ennek a rádió rchamos terjedése az oka. A tanács határozatilag mondta ki, hogy új jogszabályokat kell kidolgozni, amelyek lehetetlenné teszik, hogy a zenészek, énekesek és színészek előadásait jogtalanul terjessze a rádió. Ki kell mondani, hogy a hangversenyeket, operákat és drámákat csak a szereplők kifejezett beleegyezésével lehet rádióon továbbítani. A szellemi munkások tanácsa fel fogja szólítani a nemzetközi munkaügyi hivatalt, hogy ebből a célból lépjen érintkezésbe a berni irodalmi és művészeti jogvédelmi hivattal és a rádióelőadások nemzetközi jogi bizottságával.

— **A liberálisok újabb offenzívát indítanak a Maniu-kormány ellen.** Bukarestből jelentik: A Viitorul csütörtöki számában a liberális párt bejelenti, hogy éles harcot kezd Maniu miniszterelnök ellen és nem nyugszik addig, amíg meg nem bukattja a kormányt. Egyidejűleg az »Ordinea« című lap is nyilatkozatot közöl Maniu ellen, több tábornok aláírásával. A tábornokok hazugnak nevezik Maniut, mert Miklós herceg és Saraccanu régensek előtt ígéretet tett a tisztí fizetések felemelésére, de ígéretét nem tartotta be.

— **Ki lesz Gasparri utóda?** Rómából jelentik: Paccelli berlini nuncius visszahívásával kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy őt szemelték ki Gasparri bíboros államtitkár utódjául, aki le akar mondani. Beavatott vatikáni körökben ezt a megoldást nem tartják valószínűnek. Tény az, hogy Gasparri bíboros felmentését kérte a pápától, de ha a felmentés bekövetkezik, akkor a pápa Serdy magyar hercegprímást szeretné megnyerni Gasparri utódnak, nemcsak azért, mert Serdyt igen sokra becsüli, hanem azért is, mert külföldi államtitkár kinevezésével újabb bizonyosságot akar tenni a Vatikán igazi nemzetköziségé mellett. Egyelőre azonban Gasparri bíborost szeretné a Szentatyá körelmének visszavonására rábírn.

— **Háborog az északamerikai Santa Marla vulkán.** Newyorkból jelentik: A guatemalai Santa Marla vulkán ismét háborog. A Nima és a Tambor folyók kiöntöttek a medrükéből. A hatóságok a környéket kiürítették. A vulkán kráterét meg sem lehet közelíteni a nagy hőség miatt.

— **Januárban tárgyalják a sikkasztással vádolt Elekes Tivadar volt noviszadi autókereskedő bűnügyét.** Noviszadról jelentik: A sikkasztással vádolt Elekes Tivadar volt noviszadi autókereskedő bűnügyében januárban fogják megtartani a főtárgyalást.

Köszönöm! Nem kérek mást, csak Popovics-féle DESZANKA-krémet!

A Temerin TC sztaribecseji vendégszereplése kapcsán a temerini egyesület annak közlését kéri, hogy a december 1-én Sztaribecsejen lejátszott Szoko—TTC mérkőzésre a TTC az I. b) és ifjúsági csapatból állított be játékosokat Pfau János, Szalay István, Griza András Kováts Gábor, Kováts Mihály és dr. Csakovac Uros első csapatbeli játékosok helyett. Az I. b)-ből beállított Nagy Árpád két gólt rugott a Szokonak.

»Ignis« J. Wirth tüzianyagkereskedés Palicsi-uton, la koksztot és tüzfát házhoz szállít nagyban és kicsinyben.

A leipzig textilvásár. A leipzig tavaszi vásár 10171 kiállítója közül 808 a textilmisszen vett részt. A textilvásár ma már több modern, külön e célra épített nagyarányú vásári palotával rendelkezik és azon főleg konfekcionált mosóanyagok, ruhaszövetek, konfekcióruhák, nyakkendők, kötött és szövött áruk, diszítványok, szőrmeek, himzések és paszomántok, szalagok, szabóellékek, ágytollak, ernyők, kalapok, sapkák és kalapdíszek kerülnek bemutatásra. A leipzig textilvásár 15.000 négyzetméter kiállítási területével ma a világ legnagyobb textil- és ruházati ipari vására. A kiállítás elsősorban azokat a cikkeket öleli fel, amelyek az egész világon mint németországi különlegességek ismertek, aminek a chemnitzi kötött-szövött áruk, a plaueni csipkék, az Érc-hegységbeli paszomántok, továbbá a müncheni, berlini, leipzig és drezdai textilipari szükségleti cikkek. A leipzig textilvásár keretén belül nagyszabású textil-gépipari kiállítás is lesz. Az 1930. évi tavaszi textilvásár március 2-ikától 6-ikáig fog tartani, a nagy műszaki és építővásár pedig március 12-ikéig tart.

— **A vámtarifa revízióját kéri az ország gazdasági szervezetei.** Beogradból jelentik: A begradi keskedelmi és iparkamara épületében értekezletet tartottak csütörtökön az ország gazdasági szervezetei. Az értekezleten az összes aktuális gazdasági kérdésekkel foglalkoztak és egy memorandumot hoztak, amelyben a vámtarifa revízióját kéri a kormánytól. A memorandumot megküldik az összes kamaráknak, amelyek azt átanulmányozzák és esetleg módosítani fogják.

— **Két öngyilkosság egy nap alatt Kikindán.** Kikindáról jelentik: A csütörtöki nap folyamán Kikindán két öngyilkosság történt. Malogajszki Szvetozar husz éves földműves elvesztette egy lóról szóló járlatjelvet és miután szülei ezért megdöngálták, felakasztotta magát. Mire rátaláltak, meghalt. Csütörtökön délután Seszterikov Petar negyvenöt éves orosz emigráns, gimnáziumi tanár kísérelt meg öngyilkosságot. Eddig meg nem állapított okból a tanár egy nagy konyhakéssel melbe szurta magát egy kolleganője lakásán. A tanár mély sebet ejtett magán és életveszélyes helyzetben szállították be a kórházba. A tanár öngyilkosságot kísérelte meg felütést keltett.

— **Dubrovnikba hajózott a francia tengeri flotta.** Szplitből jelentik: A francia Földközi-tengeri flotta, amelynek három torpedórombolója néhány nappal ezelőtt jugoszláv vizekre érkezett, csütörtökön Szplitből Omisra ment, majd a többi tengeremléki közöcségeket látogatta meg. A francia tengerészeket az egész utvonalon nagy lelkesedéssel fogadta a lakosság. A kiránduláson résztvett Dubois francia admirális mellett Sztankovics jugoszláv admirális is és Pulics dalmáciai esperes. A francia hajóraj csütörtökön este visszaérkezett a szpliti öbölbe. Szplitben bankettet rendeztek a francia tengerészek tiszteletére és vacsora után a Nemzeti Színházban bemutatott Tijardovicsnak egy operettjét Dubois admirális tiszteletére. A francia hajóraj csütörtökön éjszaka szedte fel horgonyait és Dubrovnikba ment.

— **Zavargások Haiti-szigeten.** Washingtonból jelentik: Hoover elnök elhatározta, hogy a Haiti-szigeteken legutóbbi időkben történt zavargásoknak erélyes eszközök igénybevételével véget vet. A szigeteken, amely tudvalevőleg amerikai fennhatóság alá tartozik, a mezőgazdasági iskola hallgatói szították a lázongást és pedig azért, mert ösztöndijaik nagyrészt megvonták tőlük. Az elégedetlenkedőkhöz csakhamar csatlakoztak a benszült kikötői munkások, valamint az alacsony rangú vámhivatalnokok is, úgyhogy Russel tábornok főkommandó kénytelen volt kivételes rendszabályokat érvénybe léptetni s kihirdette a hadiállapotot. Az amerikai kormány bizottságot küldött ki a helyszínre, amely meg fogja állapítani, hogy kik bűnösök a forrongás előidézésében. Amint hírlik, az ügynek az amerikai szenátusban messzeszemenő politikai következményei lesznek, miután a szenátorok nagyrésze elégedetlen az eddigi amerikai gyarmatpolitikával és közigazgatási rendszerrel.

— **Új ügyvéd.** Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróságon működő ügyvédvizsgáztató bizottság előtt Köhl Fülöp noviszadi ügyvédjelölt sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát.

— **Januárban tartják meg a szrbobrani öngyilkosság ügyében a főtárgyalást.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszékben januárban fogják megtartani Zseler András szrbobrani bűnügyében, Zseler Czirák András és Kucsera Sándor barátai segítségével orvul meggyilkolta Romoda József szrbobrani legényt.

— **Az Angol Bank újabb leszállította a kamatlábát.** Londonból jelentik: Az Angol Bank főtanácsa csütörtök délelőtt tartott ülésen a kamatlábát 5 és fél százalékról 5 százalékra szállította le.

— **795.000 dollárba került egy amerikai mandátum.** Washingtonból jelentik: A szenátus 58 szavazattal 22 ellen érvénytelennek nyilvánította Vare republikánus szenátor mandátumát, mert a vizsgálat megállapította, hogy lélekvisárlással választotta meg magát. Vare az 1926. évi választásokon 785 ezer dollárt költött a választási propagandára.

— **Kínai kalózok felgyújtottak egy személyszállító hajót.** Honkongból jelentik: A Hai-Sing gőzöst kedden kalózok támadták meg és heves harc után felgyújtották a hajót. A hajó fedélzetén háromszáz kínai utason kívül egy angol férfi és harminckét nő utazott. Éjjel egy óra tájban egy harminc kínai kalózból álló banda támadta meg a hajót. A tisztek és az indiai katonák-ból álló védőrség felvette a harcot a támadókkal és a harcban egy katona és két tiszt megsebesült. Amikor a kalózok látták, hogy nem tudják elfoglalni a parancsnoki hidat, a hajó fedélzetét felgyújtották. A kínai utasok között borzalmas pánik tört ki, férfiak, asszonyok és gyermekek egymásután vetették magukat a hullámokba. A tűz reggel öt óra felé érte el tetőpontját, de már akkor megjelent a Sterling angol torpedóúzó, amely a hajó segítségjeleit fel fogta és teljes gözzel sietett segítségére. A Sterling matrőzai hamarosan eloltották a tüzet és urrá lettek a támadó kalózok felett. A kalózok támadásának harmincnégy kínai súlyos sebesültje van, tizenkét ember életét veszítette, azonban azt hiszik, hogy a halottak száma jóval nagyobb, mert nem tudták megállapítani, hogy hány utas lelte halálát a hullámokban.

— **Ankét a zsidó felekezeti kérdésekről.** Beogradból jelentik: A zsidó felekezeti kérdések rendezése ügyében ötnapos ankét tartottak Beogradban dr. Srskics Milan igazságügyminiszter elnöke alatt. Az ankét részt vett dr. Alkalay Izsák grandrabbi, dr. Popst Frigyes, a zsidó szövetség elnöke, aki a beogradi központi neolog hitközséget képviselte. Az orthodox felekezetek képviselőiben Deutsch Mózes szubotical és Grün József moli orthodox főbbiek jelentek meg. Az ankétan úgy határoztak, hogy rövid időn belül nyilatkozattételre szólítják fel az ország összes hitközségeit, hogy az orthodox, vagy a neolog csoporthoz szándékoznak-e csatlakozni. Mindkét csoportnak meg lesz a teljes autonómiaja s központi irodája, amelyet az állam szubvencionálni fog.

— **Felmentették a lopás vádjá alól.** Szomborból jelentik: Érdekes ügyet tárgyaltak csütörtökön a szombori törvényszékben. A vádlottak padján Gertner Jovan kereskedő és Ignjatics Sztojan belimonasztíri lakosok ültek. Ellenük Ignjatics Sztojan kereskedő, aki közben elvált feleségétől, tett feljelentést lopás miatt, miután szerinte a vádlottak üzletéből nagyobb mennyiségű árut elloptak. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után a vádlottakat felmentette.

— **A sztaribecseji és zsabalji tanítók táviratlag üdvözölték Popovics Dáka bánt.** Noviszadról jelentik: A sztaribecseji és zsabalji járás tanítóinak egyesülete szerdán közgyűlést tartott, amelyen több fontos tanügyi problémát vitattak meg. A közgyűlés Hadnagy Dimitrije elnök indítványára üdvözlőtáviratot küldött Popovics Daka bának.

— **A szubotical szerb jótékonysági egyesület szombati teasteélyén választják meg Miss Szuboticát.** A szubotical Szerb Jótékonysági Egyesület szombaton este fél kilenc órakor a Jagnje-szálló helyiségeiben teasteélyt rendez, amelyre külön meghívókat nem bocsátottak ki, a vezetőség azonban mindenkit szívesen lát. Az este egy külön erre az alkalomra alakult zsűri meg fogja választani Miss Szuboticát és két udvarhölgyét, akik résztvesznek a beogradi Vreme által rendezett országos szépségversenyen. Belépőjegy, teára jogosító szelvényvel együtt tizenöt dinár. A teasteély iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Nem találják a noviszadi posta elütné pénztárosnőjét.** Noviszadról jelentik: A noviszadi első számú postahivatal elütné pénztárosnőjéről csütörtökig semmi hír nem érkezett. A leány, akit negyvenhatezer dinár elikkasztásával gyanúsítanak, nem adott életlejt magáról, tartózkodási helyére vonatkozólag pedig a rendőrségnek nincs pozitív bizonyítéka. A postahivatal annak közlésére kért fel bennünket, hogy nem felel meg a valóságnak néhány lapnak az a híre, hogy ebből az ügyből kifolyólag több telefonelőfizető apparátusát leszerelték, mert megállapították róluk, hogy telefonszámlájuk nincs kiegyenlítve.

— **Előadás Baudelaieréről a pancsevói Francia Klubban.** Pancsevórol jelentik: Paul Masset, a beogradi tudományegyetem francia lektora kedden érdekes előadást tartott a pancsevói Francia Klubban. A kiváló előadó Baudelaierrel, a nagy francia költővel foglalkozott és méltatta a poéta világirodalmi jelentőségét. A nagyszámu előkelő közönség mindvégig nagy figyelemmel hallgatta a tartalmas előadást és hosszantartó ünneplésben részesítette az előadót. A Francia Klub december 20-ikán, pénteken rendezi legközelebbi előadását, amelynek keretében Butozan Milan az olasz művészet történetéről fog beszélni.

Jámbor téli sóhaj

Itt van a tél, szegény felünk
Tüzelőgondtól kábul
És sötét szél: — Ó be kár
Hogy nincs az ember lábúl.

(—czeni)

— **Megkezdtek Noviszad város költségvetésének összeállítását.** Noviszadról jelentik: Noviszad város 1930. évi költségvetésének összeállítási munkálatait már megkezdtek. A költségvetés elkészítéséig addig az késleltette, hogy Petrovaradin Noviszadhoz való csatolásáról még mindig nem érkezett rendelet. Dr. Borota Branislav legutóbbi beogradi tartózkodása alkalmával ebben az ügyben is érintett és reméli, hogy a két város összecsatolása a legközelebbi napokban megtörténik.

— **Rablótámadás a sztaranizsai országúton.** Sztaranizsáról jelentik: Szirovicza József hatvanéves novakanizsai magánzó szerdán hajnalban Novakanizsáról Sztaranizsai felé tartott. Az öreg ember az országút mentén elhúzódó erdőségeken ment, amikor három jól öltözött ember ugrott eléje, körültekintés és bittal félholtra verték. Szirovicza József az ütések következtében elvesztette eszméletét és össze-rogyott. Az utonállók ezután átkutatták Szirovicza zsebeit, de miután semmit sem találtak nála, elmenekültek. A járőrök reggel öt óra tájban bukkantak rá a vértócsában heverő öregemberre, akit beszállítottak Novakanizsára. Szirovicza József később visszanyerte eszméletét s a csendőrségen feljelentést tett a rablók ellen. A nyomozást megindították.

— **A század legszenzációsabb politikai pöre.** Londonból jelentik: A Daily Mail jelenti, hogy Angliában a század legszenzációsabb politikai pörét tárgyalják. A panasos jelentékeny pénzüsszeget akar visszapörölni, amelyet valaki (az illető politikai személyiség nevét egyelőre titokban tartják) egy politikai párt nevében fogadott el. Az eddigi első tárgyalásokat a nyilvánosság kizárásával tartották.

— **Szombori birkozót hívtak meg birónak az osztrák-magyar birkozóversenyre.** Szomborból jelentik: Az osztrák birkozószövetség meghívást küldött Hehn Jánosnak, a szombori MTE birkozóegyesület vezetőjének, hogy mint bíró vegyen részt a budapesti osztrák-magyar birkozóversenyen. Hehn a meghívást elfogadta.

— **A válóperek válópere.** Melbournből jelentik: A világ legnagyobb válópere most ért véget Ausztráliában az újdélwalesi törvényszék előtt. Egy dús-gazdag gyapjúkereskedő vált el a feleségétől. A tanúhallgatásokról felvett jegyzőkönyv terjedelme 1821 gépirásu oldal. Összesen 107 aktaköteget tesznek ki a per iratai, a per költsége pedig 17 000 font. Érthető, hogy ilyen nagy apparátus kellett a perhez, mert nagy dolcgról volt szó. Az asszony egymillió font végkielégítést kért férjétől, aki erre egy félvárost vonultatott fel tanúként annak bizonyítására, hogy neje nem volt a hitvesi hűség megtestesítése. Sikertelen is ezt bizonyítania és így a bíróság elutasította az asszonyt egymillió fontos igényével.

MÉG CSAK 1 NAP ÉS ELŐSZÖR FOG HALLANI TÖKÉLETES RADIÓT A „STANDARDYN 4“-EL

— **Tanfolyam a testileg és szellemileg fejletlen gyermekek tanítására.** Beogradból jelenti az Avala: A közoktatásügyi miniszter tanfolyamot szervezett azoknak a tanítóknak a számára, akik testileg, vagy szellemileg fejletlen gyermekek számára felállított iskolákban fogják a tanítást ellátni. A tanfolyam hallgatóinak kötelezőnek kell magukat arra, hogy a vizsga sikeres letétele után legalább öt évig tanítani fognak az elmaradt gyermekek iskoláiban.

— **Birálk előtt állnak a lázadó spanyol tüzerítisztek.** Madridból jelentik: A legfelsőbb hadbírószak szerdán kezdte meg a főtárgyalást a ciudadreali 35. lázadó tüzerítiszti bűnyűgyében. Ciudad Realban annakidején az alsófoku hadbírószak nyolc halálos ítéletet hozott és kilenc tisztelet életfogytig tartó fegyházra ítelt. A főügyész most egy vádlott ellen sem indítványoz halálbüntetést, hanem egy tiszttal életfogytig, a többi ellen pedig különböző időtartalmú szabadságvesztésbüntetés kiszabását kéri. A vádbeszéd után a bíróság meghallgatta a védőket. Ítélet péntekre várható.

— **A királyi közjegyzők egyesületének közgyűlése Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A volt vajdasági királyi közjegyzőknek egyesülete vasárnap délelőtt kilenc órakor a törvényszék nagytermében tartja meg az évi rendes közgyűlést, amelyen dr. Nikolics Branko elnök ismerteti az egyesület múlt évi működését, dr. Miladinovics Radivoj szubotical királyi közjegyző pedig az új váltótörvény hasznos ujtásairól fog előadást tartani.

— **Lovag Alth Valdemár eddigi követségi tanácsos lett az új beogradi magyar követség.** Beogradból jelentik: Báró Förster eddigi beogradi magyar követ, akit, mint ismeretes, a budapesti külügyminiszteriumba rendelték szolgálattételre, csütörtökön délután utazott el Beogradból. A követet a pályaudvaron a magyar követség személyzete, a külügyminiszterium egy képviselője és a beogradi diplomáciai kar tagjai búcsúztatták. Báró Förster utódjával Alth Valdemár lovag, eddigi beogradi követségi tanácsost nevezték ki.

— **Megmérgezte magát egy párisi lengyel diáklány.** Párisból jelentik: A Montparnesse egyik szállodájában holtan találták Karczewska huszonkétéves lengyel diáklányt. A rendőrség eleinte büntényt gyanított, miután a leány szájában éteres zsebkeendő volt. Később kiderült, hogy a lengyel diáklány szenvedélyesen szedett kábítószerket és vagy öngyilkosságot követett el, vagy pedig túlságosan nagy adag narkotikumot vett be.

— **Noviszadra helyezik át a vajdasági tüzerítisztegyesület szövevényének székhelyét.** Noviszadról jelentik: A vajdasági tüzerítisztegyesület szövevénye Klicin Mita volt tartományi biztos elnökeletével közgyűlést tartott, amelyen többek között elhatározták, hogy a szövevény székhelyét Szomborból Noviszadra helyezik át. A közgyűlés elfogadta Klicin Mita elnök lemondását és elhatározta, hogy az új elnököt a legközelebbi ülésen megválasszák.

— **Egy futballkapus öngyilkos lett az elvesztett meccs után.** Varsóból jelentik: Megrendítő futballtragédia játszódott le most Lodz városában. A város két legerősebb futballcsapata mérkőzött egymással s mint az ilyenkor rendszeren történni szokott, az egyik csapat megverte a másikat. A vereség után súlyos támadások érték a vesztes csapat kapusát, Hugo Wieset. Őt tették felelőssé a súlyos vereségért. Ezek a támadások rettenetesen elkeserítették a kapust. A meccs utáni napon kiment az üres futballpályára, szívéhez szorított egy futball-labdát és fölbölte magát.

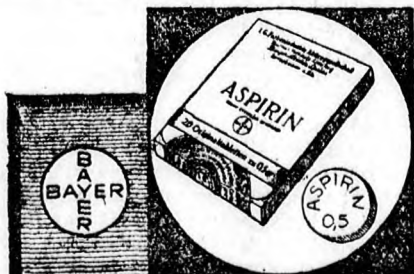
— **Nyilatkozat.** Boracsko Béla szubotical lakos a következő nyilatkozat közlésére kérte fel szerkesztőségünket: »A Napló keddi számában megírta, hogy nagyanyám Varga Mihályné hetvenkétéves szubotical asszony öngyilkosságot követett el, mert férje elhagyta. Ezzel szemben annak a közlését kérem, hogy nem Varga hagyta el a feleségét, hanem az asszony hagyta ott már régebben a férjét, aki így kénytelen volt leányához költözni.«

— **Rendes áru- és állatvásár lesz vasárnap és hétfőn Szubotícán.** Az állatvásár következtében elmaradt öszi szubotical nagyvásárt december 15. és 16-ikán, vasárnap és hétfőn tartják meg. A rendőrség intézkedése szerint ez alkalommal rendes kirakodó áru- és állatvásárt tartanak Szubotícán és a vásárra való tekintettel az üzletek, mint más országos vásárok napján, egész nap nyitva lehetnek.

— **A noviszadi Lloyd bálja.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Lloyd kereskedelmi egyesület január 16-ikán bált rendez, amelyre nem lesznek belépőjegyek, hanem önkéntes adományokat fogadnak el a Lloyd új székhelye javára. Ugyancsak erre a célra fordítják az egyesület kiadásában megjelent gazdasági Almanach jövedelmét is.

— **Megszilintették a petrovaradini polgári fiúiskolát.** Noviszadról jelentik: A noviszadi tanügyi hatóságok rendeletileg beszilintették a petrovaradini polgári fiúiskolát. Erre az adott okot, hogy az iskolának mindössze ötvennégy tanulója volt, ötven százalékkal kevesebb, mint amennyit a törvény előír. Az épületben a báni hivatal közoktatásügyi osztályát fogják elhelyezni.

— **Beismerő vallomást tett a noviszadi Filipovics cég elikkasztó üzletvezetője.** Noviszadról jelentik: Kernsz Ferenc a pancsevói Filipovics Ádám cég noviszadi fiókjának üzletvezetője 33.000 dinár elikkasztása után néhány héttel ezelőtt Magyarországra, onnan Németországba, Hamburgba szökött és fel akart szállni egy Amerikába induló hajóra. Pénze azonban fogytán volt, ezért Hamburgban maradt, majd amikor pénze elfogyott, öngyilkosságot kísérelt meg. A hamburgi jugoszláv konzulátus figyelme ráterelődött és Kernszet őrizetbe vették, majd miután a noviszadi ügyészség körözőlevelet adott ki ellene, letartóztatták és Noviszadra szállították. A vizsgálóbíró most kihallgatta Kernsz Ferencet, aki beismerte, hogy 33.000 dinárt elikkasztott. Azzal védekezett, hogy fizetéséből nem tudott megélni és eladósodott.

Ez a híres
fájdalomcsillapító
„Bayer“
ASPIRIN-
tabletták
eredeti csomagolása.

Kérje mindig az eredeti
„Bayer“ csomagolást a
kékfehér-piros szíveségű
jeggyel.

— A petrovaradini vagyonközösség alakuló közgyűlése. Noviszadról jelentik: A petrovaradini vagyonközösség mitrovicai erdőgazdaságának helyiségeiben kedden tartották meg a petrovaradini vagyonközösség ünnepi kinevezet képviselőinek alakuló közgyűlését. Hatvankét jogosult delegátus közül hatvanegyet vett részt a közgyűlésen. A hatóságot Nadbantics Szávó főszolgabíró képviselte. A közgyűlés a következőket javasolta kinevezésre a báni hivatalnak. Előnökül: első helyen Radovanovics Szevo krnyesevici delegátust és a vagyonközösségnek éveken át volt elnökét, második helyen Petrovics Nikola progári delegátust, harmadik helyen pedig Batics Márkó nikinci delegátust. A közgyűlés a választmányba Kocsijasevics Lázárt (Vojka), Lezsajics Pétert (Batujnica), Sztenivukovics Tesmant (Ilinci), Csuhribo Bogoljubot (Putinci). Helyettesekül: Ivanovics Szevánt (Morovics), Grmuska Ranko (Novikarlovci), Trninics Bogdánt (Martinci) és Mikovics Petárt (Sztáribanovci) választotta be. A felügyelőbizottság tagjai lettek Relics Ranko (Krcsedin), Suvakovics Uros (Csortanovci) és Szurcsevics Joszip (Trosinici). Mihelyt a báni hivatal jóváhagyja a választást, az új igazgatóság megkezdí a működését.

— Halálos végű kugilpartí. Noviszadról jelentik: Hajdukov Bozsa homoljaci gazdálkodó múlt évi augusztus 4-ikén egyik koreszmában kugilzott s ennek során összeszólalkozott unokaöccsével Hajdukov Szvetozárral, akit késével agybaszurt. Hajdukov Szvetozár nyomban meghalt. A gyilkost a pancsevói törvényszék tízévi fegyházra ítélte s az ítéletet kedden a noviszadi felebbviteli bíróság dr. Gyurjev Boskó-tanácsa is jóváhagyta.

L. B. O. harisnyák, gyári lerakata
Klein Jenő „Harisnyakirálynál“
Noviszád, Vel. Beckerek, Szentá.

— Dubajkódó fiatalemberek leverték Vrbászon az összes uccai lámpákat. Noviszadról jelentik: Csütörtökre virradó éjjel néhány vrbászi fiatalok, átörbözöltek éjszaka után a Vas utcában megrongálta a villamosvezeteket, ledöntött egy villamoszlopot és leírták az összes uccai villanylámpákat. A rendőrség megindította az eljárást a duhajkódó fiatalemberek ellen.

Művészi karácsonyi munkák, festői gyermekfelvételek, mesteri fotográfiák Reményinél, Radiceva 4.

— Súlyos baleset a novivrbászi cukorgyárban. Novivrbászról jelentik: A cukorgyárban szerdán délután súlyos baleset történt. Gelub Mihály gyári munkás, aki egy répacső árok mellett dolgozott, vigyázatlanságból beleesett az árokba és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Két bordája eltört. A súlyosan sérült munkás állapota aggasztó.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

— Marólugot ivott. Noviszadról jelentik: Milevics Rada szrbobráni gazdálkodó házában szerdán súlyos szerencsétlenég történt. A gazdálkodó felesége az udvaron dolgozott és az alatt a konyhában hároméves Rádó nevű kislány viz helyett egy marólugos csészéből ivott. A kislány súlyos belső égési sebeket szenvedett.

— A noviszadi szerb Nővérek egyesületének teadélutánja. Noviszadról jelentik: A szerb nővérek egyesülete vasárnap délután műsoros teadélután rendez a Szlobodában.

Száz- és ezerdínárosok a ládáknak. Olvassa el a keddi, csütörtöki, szombati és vasárnapi lapban a »Rekord« gyorskötőgépek hirdetését.

— A beogradi Obilics egyetemi dalegylet noviszadi hangversenye. Noviszadról jelentik: A beogradi Obilics egyetemi dalegylet százyolevantage vegyeskara december 14-ikén az Ingenykenyer-egyesület rendezésében Noviszadon a Szloboda nagytérben nagyszabású hangversenyt rendez. A hangverseny iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg és a noviszadi dalegyletek méltó fogadtatásban kívánják részesíteni az egyetemi dalárda tagjait, akiknek tiszteletére az előadás után társasvacsorát rendeznek. A hangversenyt Matacsics Lovro, a beogradi opera karnagya vezényli.

Ne kinezza gyermekeit a közön-
séges, nyulós csukamájolajjal,

hanem adjon nekik

JEMALT -ot,

amely malátatartalmánál fogva tápértékkel rendelkezik, könnyen emészthető és az étvágyat fokozza.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában

— A noviszadi Karagyorgye ifjusági egyesület segélyakciója. Noviszadról jelentik: A noviszadi Karagyorgye ifjusági egyesület december 13-ikén ünnepli házi védőszenitének napját. Az egyesület ebből az alkalomból este dr. Borota Braniszlav védnöksége alatt előadást rendez, amelynek a tiszta jövedelmét szegény iskolások felruházására fordítják. Az előadáson a petrovaradini Neven dalárda is közreműködik.

— Előleget vett fel nemlétező cukorrépatermésre. A szubotici törvényszéken csütörtökön tárgyalta dr. Boski Ivo tanácselnök büntetőtanácsa Pecarszki Milorad szental földműves bűnyűjét, aki azzal volt vádolva, hogy nem létező cukorrépa termésre a novivrbászi cukorgyár szental helyi ügynökétől ötezer dinár előleget vett fel. A tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy neki agrárföldje volt, ezt meg is mondotta az ügynöknek és azon a földön akart cukorrépat termelni. A földet azonban elvették tőle és ezért nem tudott eleget tenni a kötelességének. Az előleget kapott ötezer dinárt elköltötte és nem tudta visszaadni. Gyuricski Vince, a cukorgyár szental ügynöke tanuvallomásában kijelentette, hogy a vádlott, amikor nála megjelent, hogy előleget vegyen fel cukorrépatermelésre, nem szólt semmit az agrárföldről, hanem azt mondotta, hogy saját földje van. Ennek hiteléül bement a telekkönyvi számat is. A telekkönyvben valóban szerepel Pecarszki Milorad volt. A vádlott az előleg kérésénél bementotta azt is, hogy nős és a felesége nevét is megnevezte. A valóságban azonban nőlen és a felesége gyanánt megnevezett Bandin Kovinka a másik Pecarszki Milorad felesége. A bíróság tanuként kihallgatta még az igazi Pecarszki Miloradot is, aki elmondotta, hogy a nevével üzött visszaéléstől akkor nyert tudomást, amikor a telekkönyvi hivataltól értesítést kapott, hogy előjegyzés történt az ingatlanára. A bizonyítási eljárás után a bíróság bűnösnek mondotta ki a vádlottat és kéthavi főtőre ítélte. A közzéadott képviselő Makszimovics Szvetiszlav tudomásul vette az ítéletet, míg az elítélt felebbezett a bűnösség kimondása miatt.

A szental kaszinó estélye. Szentáról jelentik: A szentali kaszinó szombaton este az Eugen-szálloda ujonnan átalakított dísztermében teacstélyt és táncmulatságot rendez.

Orvosi hír. Dr. Spitz Jenő orvos rendelőjét Noviszadon, Futaki ut 26. (Löwy Mátyás-ház) megnyitotta. Rendel 10—12-ig és 2—4-ig.

Könhöz, meghűlést, rekedtséget, tüdőbajokat biztos eredménnyel gyógyít a **Sirofen**. Gyógyszertárakban kapható.

— A noviszadi Frohsinn dalegylet hangversenye. Noviszadról jelentik: A noviszadi Frohsinn dalegylet december 26-ikán, karácsony másodnapján a Szlobodában hangversenyt rendez.

— Zsabaljon elrendelték a baromfizárlatot. Noviszadról jelentik: A zsabali hatóságok elrendelték a baromfizárlatot és baromfiak árusítását megtiltották. Az intézkedésre a baromfiak között uralkodó járvány adott okot. A szrbobráni hatóságok egyelőre nem rendelkeztek el hasonló zárlatot, a baromfizárlat azonban addig nem szabad megkezdeni, amíg a hatósági közegek a piacra kerülő állatokat felül nem vizsgálják.

— Fogházra ítélték egy volt hitközségi pénztárnokot. Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság kedden tárgyalta Vidics Vlada volt paesiri görögkeleti hitközségi pénztárnok bűnyűjét. Vidics Vladát a szubotici törvényszék sikkasztásért tizenöt napi fogházra ítélte, a felebbviteli bíróság az ítéletet jóváhagyta.

— Ötszáz pályamunka érkezett be a szubotici Korhec cég ötletpályázatára. December 10-ikén Korhec Gyula szaláma és hentesárugyáros ötletpályázata befejeződött. A pályázati felhívás széles körökben nagy visszhangra talált és az ország minden részéből közel ötszáz pályamunka érkezett be. Ez a nagy érdeklődés igazolja, hogy nemcsak a környéken, hanem messze vidékeken is előnyösen ismerik a Korhec-cég gyártmányait. Szerdán már összeült a zsüri és megkezdte a pályázatok átolvasását. A sok száz levél átolvasása két napig el fog tartani. Megállapítható, hogy a pályázóknak csak egy része értette meg a cég kiadvásait. Sokan verseket, rajzokat, hirdetés szöveget, üzleti tanácsokat küldtek be, amelyeknek jó része ötletes ugyan, de a cégnek nem annyira erre, mint inkább olyan módszerre volt szüksége, amelynek felhasználásával a vevőkönöztséget ragaszkodásért valamilyen formában megtulajmazhassa a Korhec-cég. Ilyen pályamunkákat is küldtek be és a zsüri december 14-ikén teszi közzé jelentését az eredményről és közli a nyertesek neveit. A cég több verset és reklámötletet pályázaton kívül jutalmazni fog.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes »Ferec József« keserűvíz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható körházi kísérletek folyamán bizonyult, hogy a »Ferec József« víz szellemi munkásoknál, neurasténias embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gycmor- és bőltisztító szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 22

KINTORNA

Feleség: (a férjének). Te lump gazember! Be no tedd többé a lábaid lakásomban!

Vőlegény: — Én vagyok az első férfi, akit megcsókoltál?

Menyasszony: — Igen, drágám. Csak azt nem értem, miért kérdezi ezt tőlem minden férfi?

1. táncosnő: Hallottad, hogy a Lillivel szakított a bárója? Levelet küldött neki, amiben megírta, hogy nem akar többet tudni róla!

2. táncosnő: Biztosan eleget tud már róla!

A modern leány naplója:

»Ma, a nyolcadik születésnapom, kis öcsikét hozott nekem a gólya. Lacinak fogják hívni.«

»Laci ma lett 20 éves, vagyis egy évvel fiatalabb, mint én. Érdekes, hogy mindenki ikreknek tart bennünket.«

»Holnap lesz Laci 30 éves és az esküvőjét is erre a napra tűzte ki. Istenem, hogy mulk az idő! Na megmondolom, hogy Laci 3 éves volt, mikor én születtem s valamikor a karján hordozott engem, mint kis gyermekét!«

Parvenüek, hogy gyermekeiket és a család többi tagjait jó modorra és az evőszközöknek az uri körökben szokásos helyes használatára kényszerítsék, a mult ősz óta egy igen hatásos bizonyult módszert vettek alkalmazásba: mindegyiküktől, aki az európai módor, a helyes viselkedés és az sztal szabályok ellen vét, minden ilyen alkalomkor egy dinár büntetéspénzt szednek s a begyűlt összeget külön kasszában őrzik.

— És mit csinálnak azzal a pénzzel, — kérdezte egyik ismerősünk — amely ilyenmódon összegyűl?

— Azt tervezzük — felelt Paryentüné — hogy az idei nyáron ebből a pénzből egész családdunkkal egy nagyobb olaszországi utazást teszünk

— Jó lesz vigyázni. Recece ur, nehogy a villamos elé kerüljön! Az idén lesz a villamos negyvenéves fennállásának évfordulója.

— És azért vigyázzak?

— Persze. Ez veszedelmes életkor.

A kitünő poéta felesége, aki maga is a muzsák kegyeltje, a napokban látogatásban volt valahol és este amikor hazatért, kislétett a konyhába utána nézni a vacsorának. Legnagyobb csodálkozására látta, hogy a szakácsné a konyhaasztalnál ül és egy levélpapírral félé hajolva, mélyen elgondolkozva rágja a tollat.

— Az istenért, Róza, mingyárt nyolc óra — tört ki ónagysága — és maga még fel se tette a vacsorát?

— Tessék megbocsátani, nagyságos asszony. buszverset írok a vőlegényemnek, tessék olyan szives lenni kiségiteni és egy rímöt mondani erre: te csalfa hütlén...

Brumzala ur vásárol a piacon egy tyukot. Hazaviszi nagy diadallal, szép sárga tyuk volt, a család nagy lelkesedéssel fogadja. Jó drágán vette a tyukot, de nem bánják. elhatározzák, hogy a tyukot nem vágják le, hanem baromfizárlatát létesítenek belőle.

Egyszer csak a tyuk elkezd tojni. Az első tojás! Nagy az öröm a háznál. A kis Brumzala gyerek lélekcsakadva szalad be az apjához:

— Papa! Papa! A tyuk már kezdí magát amortizálni

SPORT

A jugoszláv labdarúgó hódoló küldöttsége Öfelsége Alekszandar királynál. Zagrebből jelentik: A JNS vezetősége a napokban kérvényt intézett az udvarhoz, amelyben egy hódoló küldöttség számára kér kihalgatást Öfelségtől. E küldöttség tagjai a jugoszláv sport képviselői lesznek, akik ki akarják fejezni hódolatukat, valamint köszönetüket azért a figyelemért és jóindulatért, amelyet Öfelsége a jugoszláv sport iránt tanúsított. A JNS vezetősége kiáltványt ad ki, amelyben felhívja az összes labdarúgó klubokat, hogy egyesületük részéről legalább egy taggal, az alszövetségeket pedig, hogy három taggal vegyenek részt a küldöttségben. A küldöttség művészi plakettet fog átnyújtani Öfelségének.

Németországi turáról tárgyal a Vrbászi SC. Vrbászról jelentik: A Vrbászi Sport Klub egy megbízottja összekötésébe lépett több délnémetországi sportegylettel egy megköendő tura érdekében. A VSC január folyamán szándékozik a német turára elindulni és ha a német egyesületek a VSC anyagi követeléseit, amelyek nem lépik túl a ténylegesen felmerülő nagy költségeket, teljesítik, a csapat január második felében utazik el a turára. Hogy a VSC Dunabánság sportját méltóan tudja reprezentálni, néhány társalgóval kölcsönkért német anyanyelvű játékosokkal szándékos megkeresíteni, amúgy is jó formában levő csapatát. A tárgyalások már elég előrehaladt stádiumban vannak és minden remény meg van arra, hogy a tura létre jön.

A Szentai AK választmányi ülése. Szentáról jelentik: A Szentai Athletikai Klub szerda este tartotta választmányi ülését dr. Peczárszki Brankó elnök elnöke alatt Maletin Nikola, a klub titkára beszámolt az új korcsolyapálya-melegető felépítéséről. A titkár előterjesztette és ismertette a szubotici igazgatótanács határozatait a JNS határozataival kapcsolatban. A klub felkérte Kiss Frigyes szertárost és Maletint, hogy karácsony másodnapján a teaestélyt, Szilveszter napján pedig a bál rendezzék meg a SzAK javára.

Uj sportegyesület alakult Pancsevón. Pancsevóról jelentik: Néhány nap előtt Pancsevón új sportegyesület alakult »Akademsko Sportsko Društvo Banat 1921« címmel. Az alakuló közgyűlést vasárnap tartották meg, a pancsevói Beograd-szálloda éttermében Iljievics Stevan földbirtokos elnöke alatt. Az alapszabálytervezetet Pavlcics M. Milutin ismertette s azt némi változtatással el is fogadták. A jelenlévők elhatározták, hogy a klub belép tagnak a Jugoszláv Úszó Szövetségbe, mert a sportnak főleg ezzel az ágával kíván foglalkozni. Az úszósporton kívül az atlétikát is felvették a programba. Labdarúgó osztálya az egyesületnek nem lesz. Az egyesület elnökévé Iljievics Stevan földbirtokost választották, ügyvezető alelnök dr. Atanackovics Mihajlo ügyvéd, titkár Pavlovics M. Milutin, pénztárnok Bikár Petar, háznagy Alekszijevisz Szlavko. Választmányi tagok lettek: Riztics Dusan ügyvédjelölt, Kovalszki Lajos magánhivatalnok, Barublj Vljajko joghallgató. A gyűlésen elhatározták, hogy szombaton december tizennegyedikén tartja meg az egyesület első nyilvános táncal egybekötött teaestélyét a Weifert sörgyár helyiségeiben este kilenc órakor.

SLUŽBENI DEO

SUBOTIČKOG NOGOMETNOG PODSAVEZA

ZAPISNIK.

Sastavljen dne 11. decembra 1929. god. u Subotici na sednici Poslovnog Odbora subotičkog nogometnog podsavaza JNS-a.

Prisutni: Matejić Milorad podpredsednik II, Skenderović Geza tajnik II, Šečić Geza, Kokai Franjo i Jocić Milorad.

Odsutni: Plavšić Vlada i Brajković Sreten. Zapisnik od 6/XII. 929. nakon čitanja se cverovljuje.

Verificiraju se sledeći igrači sa pravom nastupa i to:

Za SAND Subotica: Matijević Stevan (Sport) od 27/V. 930., s, tim da Subotički Sport dostavi legitimaciju istoga.

Poziva se Radnički SK, St. Bečej, da u roku od 8 dana izda igrače Zarić Todoru, Zimanji Andriju, Djurčin Jovana i Ostojić Živka radi verificiranja za St. Bečejski Soko, ili pak saopšti zapreke protiv verificiranja, i najzad neka javi zadnje javne utakmice.

Poziva se Senčanski AC, da dostavi na uvrd vojničku knjižicu igrača Vidije Možovića

Predmet za verificiranje igrača Jerkovića (OSC) dostavlja se Upr. odb. zbog neudovoljenja pozivu ovog odbora sa strane odžačkog S. C.-a.

Verificira se prv. utakmica od 1/XII. 929. SAND—SK Sub. E. Centr. 7:1.

Uzima se na znanje sledeće odigrate prij. utak-

mice i to: od 24/XI. 929. Dulcis—VŠC 1:0, od 8/XII. Radnički—Konobari 2:2, St. Beč. Soko—SK Tesla, Bečej 3:3.

Skenderović s. r. tajnik II.

ZAPISNIK.

Sastavljen dne 6. decembra 1929. god. u Subotici na sednici Kaznenog Odbora subotičkog nogometnog podsavaza JNS-a.

Prisutni: Milodanović Martin podpredsednik I., Skenderović Geza tajnik II, Tumbas Šime, Neuman Karlo i Kopilović Ladislav.

Odsutni: Ing. Fuks Ladislav i Djula Holender. Zapisnik od 27. novembra 1929. god. nakon čitanja se cverovljuje.

Poziva se SK Sub. Elektr. Centrala, da uputi svog igrača Kohn Djuru na iduću sednicu ovog odbora (11/XII. t. g.) radi saslušanja.

Sudački izveštaj sa prij. utakmice Temerinski SK—Soko, St. Bečej od 1/XII. t. g. dostavlja se Beogradskom L. P.-u na daljnji postupak.

Igrač Kovač (VŠC) rešava se kazne i prijava VŠC-a predaje se Tajniku II. da u istoj stvari sprovede istragu protivu Freud Stevana člana Dulcisa.

Igrač Pejčić (Kulski Hajduk) kažnjava se zabranom igre po §. 15. sa 2 nedelje i to od 21/X—5/XI. 929. zbog surcve igre.

Ujedno se ceo predmet dostavlja upr. odboru radi postupka protiv kluba.

Poziva se Odžački SC, da uputi svoje igrače Graki saslušati svog člana Vujković L. Petra u stvari prijave člana KO-a Neuman Karla i saslušanje dostavi do iduće sednice ovog odbora (11/XII. 929.)

Skenderović s. r. tajnik II.

ZAPISNIK.

Sastavljen dne 11. decembra 1929. god. u Subotici na sednici Kaznenog Odbora subotičkog nogometnog podsavaza JNS-a.

Prisutni: Matejić Milorad podpredsednik II, Skenderović Geza tajnik II, Neuman Karlo, Kopilović Lazar i Ing. Fuks Ladislav.

Odsutni: Holender Djula, Tumbas Šime. Zapisnik od 6. decembra 1929. nakon čitanja se cverovljuje

Igrač Hušla (Konobari) kažnjava se na temelju sudačkog izveštaja i usmenog saslušanja zabranom igre po §. 35. u vezi §. 9. sa ukorom zbog nesporskog ponašanja prema sav. sucu.

Poziva se Jug. Atl. Društvo »Bačka«, da zapisničelnika i Šutera radi saslušanja ili pak dostavi zapisničko saslušanje istih do naredne sednice (18/XII. t. g.) ovom odboru u vezi prijave sav. suca sa utakmicom SK Tri Zvezde—Odžački SC.

Skenderović s. r. tajnik II.

ZAPISNIK.

Sastavljen dne 6. decembra 1929. god. na sednici Poslovnog Odbora subotičkog nogometnog podsavaza JNS-a.

Prisutni: Milodanović Martin podpredsednik I., Skenderović Geza tajnik II., Brajković blagajnik, Šečić Geza, Plavšić Vlada, Jocić Svetislav i Kokai Franjo.

Zapisnik od 27. XI. 929. nakon čitanja se cverovljuje.

Verificiraju se sledeći igrači pravom nastupa i to: Za Subotički TANK: Vukov Lajčec (Sub. ŽAK) od 6. juna 1930.

Za SAND: Konrad Antun (Slavija Osljek) od 11. maja 1930.

Za Odžački SC: Jerković Aladar (Gradjanski Brčko) od 7. febr. 1930.

Za Somborski ŽAK: Čeh Antun (Cibalia, Vinkovci) od 13. V. 930.

Za Vrbaški Šport Klub: Guteša Miloša odmah.

Za SK Tri Zvezde: Vil Josip od 14. XII. 929.

Poziva se Subotički ŽAK, da izda u roku od 8 dana igrače Teth Dezidera za Radnički SK Subotica, ili pak saopšti zapreke protiv verificiranja i najzad neka javi zadnju javnu utakmicu istog igrača.

Isto tako se poziva Poštanski Šport Klub, Subotica da izda igrače Redler Otona za Konobarski AC, Subotički Šport Klub da izda Tikvički Petra za TAND, SK Dulcis da izda Lotz Ferdinanda za SK Tri Zvezde.

Upućuje se tajnik II. da zatraži odpustnicu igrača Stepancv Borivoja (SK Kesoov) od Beogradskog Lop. Podsavaza za SK Ferum, a Lemler Franju (NAK) za Odžački SK.

Upućuje se tajnik II. da izda odpustnicu igračima i to: Magoš Mirku (Čantavirski AC) i Dobrenov Djordja (Somb. Soko) oba za Zagrebački Podsavez, a Djurački Antuna (Somb. ŽAK) za Beogr. Lop. Podsavez.

Verificiraju se sledeće odigrate prv. utakmice i to: od 22. IX. Bajmočki AC—Bezdansko S. U. 6:0, od 6. X. Miletičko S. U.—Bajmočki AC 2:1, od 24. XI. SK. Ferum res.—SAND res. 1:1, Bačka res.—ŽAK res. 3:2, Poštari—TANK 1:0.

Uzima se na znanje odigrate prij. utakmice i to: od 1. XII. Somb. S. U.—S. K. Tri Zvezde 4:2

Priziv Subotičkog ŽAK protiv odigrate prv. utakmice Bačka—ŽAK 2. XI. t. g. izdaje se tajniku II. da sprovede istragu, i nakon toga podnese referat.

P. O. pc prizivu SMTC-a podnetog protiv prvenstvene utakmice Bačka—SMTC odigrane dana 27. X. 929. god. u Subotici, nakon potrebnog izvidjaja donosa sledeću

odluku:

Priziv protiv gore spomenute utakmice uvažava i utakmicu poništava iz niže navedenih

Razloga:

Ustanovljuje se iz podnetog priziva SMTC-a i pismenog objašnjenja sav. suca datog na traženje ovog odbora, da su se svi slučajevi, koji se u prizivu pominju — sem jednog slučaja, za koji sav. sudac tvrdi, da se nije nikako dogodio — stvarno dogodili, no da ih sav. sudac ne opisuje onako kako se u prizivu navode, negd im menja oblik i svdči sve na to, da se sve smatra pravilima osnovanim a celo njegovo sudjenje i dosudjivanje od slučaja do slučaja korektnim i savesnim.

P. O. u suprot ovakovom stanju stvari, stekac je iz celokupnog materijala, koji mu stoji na raspoložnju, uverenje, da je obrazlaganje slučajeva sa strane sav. sudca ne prilivljivo, naročito ne zbog toga, što ima u posedu zapisničke saslušanje dvojice nezainteresovanih osoba koje tvrde, da im je sav. sudac izjavio, da igrača Viraga ne bi istavio da je znao, da će Bačka igrati na skoro sa SAND-om, što i sam sudac u svome aktu, priznaje no dodaje, da je ovo izjavio iz šale — pa kako je ovaj odbor na stanovištu, da kada jedan sudac, po gotovu kada je reč o utakmici, koju je on vodio, izjavi dvojici njemu poznatim osobama — a ne i drugovima — jednu tako krupnu reč kakva je pala, da to ne može imati šaljivo, nego samo ozbiljno značenje.

P. O. rasmatrajući sva akta pretpostavljajući, da sav. sudac nije na toj utakmici sudic po svome najboljem uverenju, dostavlja čec ovaj predmet odboru za kažnjavanje sudaca na dalji postupak.

O prednjem se obaveštavaju zainteresovani putem službenog glasila ovog podsavaza.

Skenderović s. r. tajnik II.

KÖZGAZDASÁG

Jugoszláv gabonakivitel Nyugat- és Észak Európába. A Kontinentale exporttársaság, amelynek Párisban és Antwerpenben van a székhelye, ebben az évben Jugoszláviából 11.500 vagon buzát vitt ki. Ebből 1.500 vagon Angliába, ugyanannyit Hollandiába és 1.800 vagon a skandináv országokba jutott.

A noviszadi városi gazdasági bizottság ülése. Noviszadról jelentik: A gazdasági bizottság szerdán este ülést tartott, amelynek napirendjén a mezőgazdasági bizottság megalakításának ügye és a bizottság költségvetésének összeállítása szerepelt. A gazdasági bizottság kimondta, hogy egy régebbi közgyűlési határozat értelmében nem válasszanak külön mezőgazdasági bizottságot, hanem annak teendőit a gazdasági bizottság fogja ellátni. Ezután a költségvetés ügyét tárgyalták, de a vitát nem fejezték be. A legközelebbi ülésen folytatják a költségvetés összeállításának munkáját.

ELSŐ DUNAGŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG
BAJOR LLOYD HAJÓZÁSI RÉSZV.-TÁRS.
CSEHSZLOVÁK DUNAGŐZHAJÓZÁSI R. T.
DÉLNÉMET DUNAGŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG
KONTINENTÁLIS MOTORHAJÓZÁSI R. T.
MAGYAR KIRÁLYI FOLYAM- ÉS TENGERSZLOVÁK HAJÓZÁSI R. T.

Az árufelvétel részleges beszüntetése

A menetrendszerű teherátuforgalom (darabárúk és kocsirakományok) folyó évi december 12-ikétől fogva a következő viszonylatokban marad még nyitva:

Regensburg, Passau, Obermühl, Linz, Wien, Bratislava, Ujpest, Budapest (Dunaparti teher p. u., Vámmentes kikötő és Csepel is), Baja és Mohács állomásokról Osztiek, Vukovar, Noviszad és Beograd állomásokra.

Darabáruszállítmányoknak alkalmi járatokban való lebonyolítása más viszonylatokban, mint a fentebbiekben az időjárás és vízállás viszonyától függ.

Nyitva marad továbbá az összes uszály- és tankforgalom az összes viszonylatokban.

Felvilágosításokkal a fentvezett hajózási vállalatok, valamint azoknak szolgálati helyei szolgálnak.

Beograd, 1929. december hó 12-ikén.

CSAKIS PYRAM PASZTA!

TÁRCA

A gladiátor

Írta: Illy János

Az egyik gladiátort játszotta a segédszínész a színház új darabjában. Észrevétlen, egyetlen jelenete volt csupán. Rövid párviadal után meg kellett halnia. Keserű, magábaomló szomorúsággal vette tudomásul, hogy neki osztották ki ezt a kis jelenéketlen szerepet. A próbákon lankadt fáradtan hullott le a falépcsőn, amelyek a pódiumhoz vezettek fel. A rendező rá is szólt:

— Kissé több élethűséget kérek Csempé ur! Hízen maga úgy esik le azon a lépcsőn, mint egy liszteszák, amikor eldül!...

Gunyos magábannevetéssel fogadta a rendező korholását:

— Beszélhetsz nekem!... Mikor én hőskéket szeretnék és tudnék játszani! Csak ti nem akartátok észre venni a tehetségemet! Le akartok gázolni! De nem hagyom magam! Mád egyszer megmutatom, hogy mit tudok!... És nem csinálta jobban másodszor sem a haláljelenetet. Valami fölényes, keserű hüszkeség lázadózott a mellében. Csöndesen nevető grimasz ült ki az arcára. Megvető, titkos sajnálkozás mindenki iránt, aki nem engedte őt szóhoz jutni. A rendezőt hosszantotta ez a néma guny, amelyik lekapagott a segédszínész arcáról.

— Hallja Csempé! Ha estére nem játsza meg rendezés azt a haláljelenést, hát baj lesz!...

A segédszínész mindent megígért, de a gunyos mosoly ott maradt az arcán. Az élet, az örök szobrász véste azt oda.

Este felállott a pódium egyik oldalára. Velé szemben a második gladiátor. A színház tele volt emberekkel. Vakító fehér plaszttronok bámultak ki a sötétből,

ímbolygó selymes női ruhák villogtak, mint szélceibál élő, nagy virágok. Az első gladiátor csöndesen szembevihogott a másikkal, mintha kinevetnék ezt az egész, soká készült, bódult komédiát. A szerző idegesen fuókosott a színpalak mögött. A hős és a hősnő kifésvé, izgottan várt a jelenésre. A direktor és a rendező egy szemmel futkosott: Rendben van-e minden?!... Csak a két félrúgott, szomorú kóristával nem törődött most senki. Feszesen álltak odafenn a pódiumon és itymáló, titkos irigységgel nézték le az izgalmas nekikészülést, amelyikből nekik csak ez a rövidke kis semmi szerep jutott. A meg nem értettség öntelt, befelé nevető mosolya égett az arcukon, mintha azt mondaná: Komédiázatok csak, azért mégis mi vagyunk az igazi művészek, ti pedig csak szármalmas ripacsok!... Pfüj!...

A hős és a hősnő minden nagyobb jeleneténél némán egymásra néztek. Egymást titkon megértő, gunyos összevillanással: Ezt mi különből csináljuk!...

Következett az ő egyetlen jelenésük. Egy gyűlölt, boérkezett színész játszotta a császárt. Puffadt, hízott mosollyal tapsolt fenn a trónján:

— Lássuk a gladiátorokat! Kezdődjek a párviadal!

A két segédszínész elfojtotta magába az undort, amit ennek a hájas jellemzésnek a láttára éreztek. Játszani kellett. A hegyes fadárdák összezsattogtak. A paizsokon nagyokat puifantak az ütések. Az egyik gladiátor, amelyik a győztest játszotta, titkon elvevte magát. A nevetés rejtett kuncogásra készlette a másikat is. Már éppen ki készült buggyanni belőle egy elfojtott, gunyos röhögés, amikor a fadárda orvul, csöndesen a szeme elé csuszott. Egyetlen durva lökés... a segédszínész síró jajjal kapott a szeméhez... a fájdalomtól lerogyott a pódium-lépcsőn... Nyöszörgő hörgés szakadt fel melléből... a meleg piros vér csöndesen futott le a szeméből az arcára... kintő vonaglással fekiútt ott a lépcső alján... a közönség dermedt gyönyörűséggel nézte ezt a hű meghalást, csak a második gladiátor bámulta értetlenül ezt a kifutó végzetést.

A felvonásnak vége volt. A függöny két szárnya összesurrant, mint két egymáshoz szét csókszórtias

szérmes. A szerző, a direktor és a rendező, akik a színpalak mögül nézték a darabot, sugárzó arccal rohtantak ki a színpadra a gladiátorhoz.

A rendező odasugta a direktornak:

— Csempé nagyszerűen csinálta a dolgát! Ettől az egytől félttem én csak! Pompásan sikerült!...

A direktor a kezét dörzölte: száz előadás! megtogta magában boldogan.

A szerző a tantimekre gondolt.

Csak a gladiátor feküdt mozdulatlanul a földön.

— No! Állj fel! — kiáltott rá a rendező. Nagyszerű volt, Csempé ur! Meg vagyok magával elégedve! Gratulál!...

Tovább nem jutott. A gladiátor nyögve megmozdult a földön. A kis meleg, piros vérszalag, az élet liuktető színjátéka bemutatkozott a rendezőnek.

— Kiszúrta a szemét az a barom! — hördült fel a direktor a másik gladiátor felé, aki még mindig fenn állt a pódiumon megfagyott, tetetetlen bámulással.

Csempét kivitték a színpadról. A második felvonás zavartalanul folyt tovább. A közönség újra tapsolt, a gyönyörködés kicélgült, tüzelő mosolyával. A nagy, hangos színjátékból csak egy kis segédszínész dőlt ki, aki hőskéket akart játszani és most belebukott egy otromba kis fadárdába. Ostobán, élethűen.

Másnap a kritika is megemlékezett a segédszínészről: «Csempé őszinte, igaz emberi fejlődésével megrázó életet öntött egyetlen haldokló jelenetébe.»

A színházhoz nem fogadták többé vissza.

— Félcszemű embert, sajnálom, nem használhatok! — szölt a direktor.

Valami irnoki állást kapott valahol egy szűk poros-dohos írószobában.

A színháznál pedig tovább játszották a darabot. Mikor a rendező újra kiosztotta az első gladiátor szerepét, így szólt az új segédszínészhez:

— Azután élethűen, szépen azt a meghalást! (a szeme megcsillant az emlékezés lázában)... úgy kell azt csinálni, ahogyan...

Egy nevet akart mondani. De keserűen elharapta a szót és nem mondta meg az új gladiátornak, hogy kiőr végén példát.

Suboticára érkező vidékiek szíves figyelmébe:

Central Rádió

világvárosi aranyu rádiótermé és laboratóriuma

Suboticán a Kaszinó épületben, a színház mellett

van. Családjának karácsonyra itt vásárolhatja a legujabb, legjobb rádiókat a legolcsóbb áron
Telefunken gyári képviselése

Utólérhetetlen! **Reklám csokoládé** Ez a valódi!

1 láda 120 ajándékkal

1200 drb töltött finom csokoládé
4 drb óra, 1 drb selyemkendő, 1 drb 6 személyes szervíz, és 114 drb értékes ajándékkal

1 doboz 20 ajándékkal

300 drb finom c.o. oládé, 2 óra és 18 értékes ajándék

Legolcsóbban!

Készpénzért!

Hitelbe!

Bizományba!

Szennáadás ajándékok! **Radó Gyula** Ez a legnagyobb gyár!
vezérképvisező, Szubotica
I. Jelačićeva ul. 3.a.

Háziasszonyoknak fontos!

Ön ne fesse be többé szobáját lakk-festékekkel, hanem jöjjön el üzletembe, ahol Önnek elmagyarázom vagy kívánságára megírom, hogy gyönyörű, sokszintű padlója hogy lesz tükörfényes — **féltáron**, ha azt a világhírű bécsi **Marx-gyár Wix-Wax-jával** kezeli.

Főlerakat kizárólag:

Schäffer Rózánál

Szubotica, Főpóstával szemben.

Legjobb minőségű

Uff! Itt
jól világot
megmutató
kifutó bor-
és csomag-

szőlőoltványok

kitartó amerikai alanyokon
oltva, igen erős gyökérszettel,
mérsékelt árban kaphatók.
Körön árjegyzéket.

Györgyovics Misa
szőlőoltványtelep-tulajdonos
Novisad, Kiszácsi utca 10

Nagyipari vállalat azonnali belépésre keres

perfekt szerb, német és magyar
gépírónt

Ajánlatok „Nagyipar” jeligére a kiadóba.

Olcsó árak! **Fűzők** Olcsó árak!

orvosi rendelésre, **haskötők** a legmodernabb kivitelben

Gutai-nénál, VII., Ostojićeva ul. 15

A vajdaságilag kedvelt találkozóhelye
BUDAPESTEN a

KÖZPONTI SZÁLLODA

VII, Baross-tér 23

a Keleti pályaudvarnál

Teljesen újonnan berendezett
kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz.

Mérsékelt polgári árak.

A Bácsmezei Naplóra való hivatkozással

20% engedményt kap

Testvérvállalat

OSTENDE KAVÉHAZ

Tulajdonos: **GROSZ ÖDÖN**

A SZENTENDREI BIRÓ

A NAPLÓ PÁLYANYERTES REGÉNYE

IRTA: ARÁNYI JENŐ

— Uros, hiszen mi azt hittük, meghaltál ott a Temesnél... A hangjáról, a lompos mozdulásáról ismert rá Uros. Mentek a kis udvarba. A beteg lázas volt, eszméletlenül beszélt összevissza, viaskodott láthatatlan ellenségekkel, hívogatta a feleségét meg a leányát. Homályba borult szemei nyugtalanul forogtak, ám egyszerre észrevette a belépőket. Odasugott Gábornak:

— Itt a király?!

A jó fiu fölője hajolt, csittította, de nem sokáig tartott, mert Uros odarohant, letérdelt eléje csókolgatta a kezét:

— Apám, jó apám, nézd, én vagyok itt, az Uros fiad!

— Oh, hát ilyen könnyű a halál? Hát már a tulvilágon vagyok a kisebbik fiammal?

Nagy kinnal felkönyökölt, megnézte Urost:

— Te nem vagy az én fiam, az én fiam egyszerű paraszt volt, te meg ur vagy...

— Apám élsz! én is élek, nemessé tett a király, az ő saját ruhája van rajtam! Apám, nézz az arcomra, ismerj meg, ölelj meg...

— Hazudsz. Te nem Risztics Uros vagy... Más vagy... idegen ur vagy... Most ravaszkodni próbált:

— Hát ha igazán te vagy, mond meg: hogy hívják a bátyád meg a hugod? Hogy hívják a lovakat otthon? Mi? Tudod-e?

Uros félig sirva mondta a neveket, a haldokló arca földerült, enyhülten nyujtotta kezét:

— Akkor... akkor én nyugodtan meg is halhatnék... de még szeretnék valamit...

— Mit, édes apám?

Ferkó a kulcsát nyujtotta, a beteg jólesően ivott, a tiszta öntudat fénye ragyogott fel újra a szemeiben.

— Köszönöm Harcsás fiam. Szeretném látni a felszabadító királyt, szeretnék neki mondani valamit. Valami fontosat.

A magyar csapatok dobogása hallatszott a től felől, kürtök riadoztak, harsonák rikoltották a diadalt, ujjongó zsilab tombolt a várban és a városban. Ferkó elment, hogy megkeresse a királyt. A haldokló kívánsága szent parancs és Ferkó tudta, hogy a győzelmi öröm percében Mátyás nem tagadja meg ennek a kívánságnak a teljesítését. Amíg ő odajárt, azalatt Péro teljes lélekkel hallgatta Uros rövidre fogott elbeszélését a történekről. Végezetül Ilonát is szóba hozta.

— Engedd meg apám ezt a két házasságot, tégy bennünket boldoggá! A király is szeretné.

— Így helyes fiam, áldja Isten a királyt. Házassodjatok, keveredjétek, egy a sorsotok idők végeztéig.

Kinyílt a kis ajtó, porlepte barna ruhájában belépett két-három ur kíséretében a király. Uros féltérden odasugott az apjának:

— Itt a király.

Mátyás megállott a beteg előtt, belenézett a naptól barna, szétől kérges, szenvedésektől barázdált, de egyenes, nyílt arca, azután leült egy köre és a kezébe vette a kezét:

— Itt vagyok, derék, jó szolgám, mi az óhajtásod?

Gábor alátámasztotta a beteg vállát és fejét, megitta, az pedig beszélt:

— Te vagy a Hunyadi fia? Ismerem, de nem látom a vonásait az arcodon, csak a lelke-den. Mert ezt is látom, hiszen félig már odaát vagyok az én dicsőséges vezéremnél. Adjon az Isten neked is, ivadéknak is olyan becsületet, mint az övé. Bocsásd meg szegény haldokló paraszti szolgádnak, hogy föltartalak, mondanom kell valamit.

— Mondjad apám, szívesen hallgatlak, ha nem fáraszt nagyon a beszéd.

— Már nem. Már olyan könnyű vagyok, mint a pillemadár. Ezelőtt öt évvel, mielőtt téged elválasztottunk királyul, éppen magyar karácsony után való hajnalon álmot láttam. Az első részét a fiam is tudja, nekem már nincs időm hozzá. A másik részét nem mondtam el senkinek, a halálom órájára tartogattam.

— Előbb a Titust láttam a Dugorjost

azután felébredtem, meg újra elaludtam. Álmomban a víz partján ültem, néztem, hogy mennek, egyre mennek a vizek és mégse fogynak ki soha. Néha több, néha kevesebb, de folyton-folyvást jön és iramlik, akár az idő. Egy nagy hal dugta ki a fejét, rámnézett, azután visszabukva megint feljött, a hátán az ősz öreg ember és elfeküdt a vizen, hogy az öreg féltessel kinn volt. Kékes-fehér, zöldes-fehér volt a haja meg a szakáll, mind a kettő beleért messze a folyóba, egészen beleolvadt. Az öreg Duna apó volt, szakasztott olyan, ahogyan nekem még gyermekkoromban az öreganyám beszélt róla. Hozzám beszélt:

— Romlásban vagytok, mert nincs köztetek szeretet meg egyetértés. Ehol-e, a te magad nemzete négy-öt felé szakadozottan hogy állhatna ellent a tengeráradatnak, amit Kelet zudít rátkot? Sorjában elbuknak zászlaitok, mert mind más meg más király nevért irtátok azokra, ahelyett, hogy összefogtatok volna. Még olyan is akadt, aki a maga nemzete ellen összefogott valamennyitek legnagyobb ellenségével. Most nemskára fiatal királyt kap ez az ország, aki Isten akaratából, meg a maga esze szerint uralkodni fog mindenfelé, amerre az én utam visz, meg a fiaimé, leányaimé, unokáimé. Ennek a kezében a sorsotok, akik csak a partjaimon, a partjainkon laktok. Egy testté, egy léleké kell beneteket forrasztania ennek az ifju királynak, csak azoktól őrizkedjétek, akik majd nyugatról hozzák, hozták eddig is a török átkot: a rossz szomszedságot.

— Ez az ifju folytatja majd, amit az apja kezdett és ha lesz fia, az meg az ő vetését növeli nagyra, gyomlálja tisztára. Csakhogy én a jövőbe is látok, ha nem is egészen tisztán. Látom, hogy tíz-tizenkét emberöltőn testvérek lesztek a szenvedésben, mert a nyomoruság jobban összefogja a gyarló embert, mint az öröm, a boldogság. Azután jön majd az az idő, amikor irgyeitek elvetik közétek a gyűlölködés gyorsan csirázó magját. A gyűlölet hamar születik, nehezen hal, mégis eljön, el kell jönni annak a kor-nak, amely megérti az én szavamot, amely átérzi, hogy ezer meg tizezer esztendeje egyformán beszélnek hozzátok a habjaim, táplálnak a halaim, itatnak a vizeim, járjátok az utamat: tartsatok hát össze, szeressétek egymást, mert csak így maradhattok meg a világ sodrában.

— Így beszélt Uram az öreg Duna vén szeleme és én azóta egyre hallok a szavát, hallgatom a folyóvizek zugását, habok morajlását, hullámok csobogását; hallgattam a Temes lassu vizét, amikor a holtnak hitt fiamat sirattam mellette, hallgattam a Morava pergő szavát, a Marica zugását, Tisza sutogását. Száva komoly beszélgetését, Pliva csattogó loccsanását, a Vrba fecsegéseit, mind mind a vén Duna gyermekei, hallgassátok meg őket ti is... Királyom, az öreg Duna neked üzent, de küldi, egyre küldi, küldözi üzeneteit minden népeknek, amerre csak egy forrás akad, amelyik neki szüli a vizét. Minden cseppje beszédes, örökkönvaló üzenet...

A beteg elfáradt, feje hátrahanyatlott, imi kért. A király és a többiek meghatottan nézték lelkesedő, bizakodó arcán a tulviági fényt, ami hamarosan tüzipiros lázrózsává gyulladt:

— Napred! napred momci!

Hadonázott, azután ernyedten estek le a karjai.

— Ne éu opet na Kosovu...

Elaludt. A király halkan elment, Gábor, Ferkó, Uros, Nenadovics ott maradtak, valaki elhozta később a kutyát. Annak a nyivogására ébredt fel estefelé. A bozontos szőrét simogatta gondolkozott.

— Mondd meg fiam a királynak, hogy Haszszán emberséges gazdám volt.

Harmadnapra fehér fakereszt mellé lobogós kópját tűztek Péro sirjára a Vrba partján, keletnek néző domboldal berke alatt. Onnan elláthat jobbra a szerb házára, balra a magyarra...

NYILT-TÉR

Poziv na potpis

Trgovačka i Industrijalna Banka D. D. u Subotici odlučila je povisiti svoju osnovnu glavnicu. Zasadu se daje na potpis 49.000 komada deonica na ime pojedinaца u nominalnoj vrednosti od pedeset dinara i na istovakvom tečaju. Stari deoničari dobivaju za svake dve stare deonice jednu novu deonicu.

Deonice se mogu do 24. decembra 1929. god. potpisati. Prilikom potpisa ima se platiti po komadu 25.— dinara, na dalje po svakoj deonici 5.— dinara za troškove i pristojbe. Uplatni rok zaostalih 25.— din. je do 31. decembra 1929. god.

Potpisi i uplate imaju se vršiti kod blagajne zavoda ili kod bankarske firme Aleksandar Goldman i Drug.

Subotica, dne 12. decembra 1929.

Uprava.

Aláírásí felhívás

A »Kereskedelmi és Iparbank r. t.« Suboticán az alaptőkéjének fölenelését határozta el. Ezidőszent aláírásra bocsátatik 49.000 darab névre szóló részvény, egyenként 50 dinár névértékben és ugyanilyen árfolyamon. A régi részvényesek minden két részvényért egy új részvényt kapnak.

A részvények 1929 december 24-éig jegyezhetők. A jegyzéskor darabonként 25 dinár fizetendő le, továbbá minden részvény után 5 dinár a költségekre és illetékekre. A hátralékos 25 dinár befizetési határideje 1929 december 31.

A jegyzések és befizetések az intézet pénztáránál vagy Goldmann Sándor és Társa bankcégnél teljesíthetők.

Subotica, 1929 december 12.

14567

Az igazgatóság.

Krauser Károly cég felhívja a vásárló közönség figyelmét, hogy a higiénikus és tartós **aluminium főzőedényeket**, továbbá szolid áru **cellárait**, **jóminőségű porcellán- és üvegárukat** igen olcsón árusítja.

1090

Magyar ABC

A Közkutatásügyi Miniszter ur november 7-ikén kell ONBr. 74.824. számú rendeletével véglegesen eltiltotta a dr. Djszalovic-Havas Antal-féle magyarnyelvű ABC-t és Olvasókönyvet, minthogy az 1925. évi 33.963 számú közkutatásügyi miniszteriumi rendelet értelmében **csak a Radojčić Svetislav-Havas István-féle ABC használata van engedélyezve a magyartannyelvű elemi iskolákban.**

A Radojčić-Havas ABC kiadója LIPSITZ és LAMPEL suboticiai cég és ez a könyv az összes könyvkereskedésben kapható.

Disznóvágáskor

mindenhol csak Fuchs paprikákat kérjen, mert az egytiszta, konzerváló hatása és kitűnő samaja biztosítja a hűségeimények élvezetét

FUCHS & Co. SUBOTICA
Wilsonova ulica 11

14445

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

Jelašićeva ul. 4. sz. alatt
Kiskápolnával szemben

civil és egyenruha szabóságot
nyitottam.

Választékos szövetraktár! Izléses munka. Szabókellékek olcsón kaphatók.

14489

Andrašić Franjo

Ha egészséges akar maradni,

14566

legyasszon minél több gyümölcsöt s ha pénz a kar megakarítani, előbb tekintse meg az ételket és csak azután vásároljon.

Narancs, aranyárga citrom, mandarin, datolya, mazsola, mandula, mogyoró, dió, dióbél, jánoskenyér, maróni, aszalt szilva, alma a lehető legolcsóbb áron állandóan kapható

Nagyban és kicsinyben

Almás József
Subotica, Trumbićeva 2. (Gimnáziummal szemben)

Nagy karácsonyi vásár futószőnyegekben, linoleumokban és kárpitos cikkekben

azonkívül, zsák, zsinag, vizmentes ponyvák és kötélárúk olcsó beszerzési forrása
Kérjen árajánlatot!

WEITZENFELD
I DRUŠ SUBOTICA - INT. TELEFON 1-92

KARÁCSONY 1929

Friss **batániai narancs** és **citrom** füge, datolya, mazsolaszólló nyers- és pörkölt kávé angol, kínai és Ceylon teák rumok, teasütemények, szalancukorkák francia **sardinia** olajban pisztráng, tonhal, oroszhal valamint mindennemű

fűszeráru nagy választékban és rendkívül mérsékelt áron kapható nagyban és kicsinyben

KLEIN GÉZA és FIAINÁL
SZUBOTICA — TELEFON 55.

Eredeti párisi téli- és tavaszi **kabátmodellek** érkeztek, melyre felhívom a tisztelt hölgyközönség figyelmét
Ikotléné, **Kiss Erzsébet** Szubotica III. Duličeva ul. 5

A MODERN NYELVTANULÁS NEM FÁRASZTÓ

ellenkezőleg 1 ap. ó napra növekedik öröme, mert

amint megkezdte a tanulást, már beszél is!

Nem a nyelvtani szabályok halmozását adja, hanem gyakorlati módszereit írta

VUJKOVICS MARICA SZERB-MAGYAR nyelvtanár
Ára 30.- dinár

Kapható a Bismery i **NAPLÓ** könyvcsz. ályában

Vidéki szállásnál 5 dinár portó

„Látta már csilláraitam? **GELB, Novisad**“

A karácsonyi ünnepekre **fűszer- és csemege-**szük églétét ellsmert olcsó áron és jól beszerezhetl mindenkl

Konstantinović Lázár fűszer- és csemegekereskedésében a vasutl gazgatósággal szemben. 109

Karácsonyi ünnepekre citinó fehér és siller

BOR

mai naptól kezdve **7 dinárért** továbbá karlócai úrmős, likör, konya, rum, pálinka, fűszer- és csemegeáru, karácsonyi adiszek stb. kaphatók **Nojcsék Géza cégnél** 2746 SUBOTICÁN

Eredeti, kiváló jó, **Mareni** mindennemű **déligyümölcs** viszonteladásra kapható **Geizler Károly cégnél** Subotica 1491

Nemesített fajtisza gyümölcs és rózsafák áránál **KISS BÉLA** kertész 1335 Subotica, Rajnic-selo Kérjen árjegyzéket

A legjobb karácsonyi ajándék — egy rádiókészülék

A legjobb rádiókészülék egy **TELEFUNKEN**

TELEFUNKEN 40 W

Hozzá **Arcophon 3** A TELEFUNKEN hangszóró

TELEFUNKEN

A legregibb tapasztalat. A legmodernebb konstrukció. **Képviselek minden nagyobb városban** Kimerítő, illusztrált prospektusokat ingyen küld; **Jugoslavensko Siemens A. D. Beograd, Kralja Aleksandra ul. 8.**

»DAMA«

fehérenmü és kézimunka szalon

Elvállal női-, férfi- és gyermekfehérenmüt a legolcsóbb árban

Monogrammozást és drukkolást vállalunk **TOLSTOJEVA ULICA 21** Kenyérgyár ucca

EUPHOSIL PARAFFIN THERAPIA

A legjobb és eredményeiben felülmulhatatlan gyógymód reuma, köszvény, ischias, lumbago, fagyott végtagok és neuralgikus fájdalmak eseteiben. Legbiztosabb sikerü paraffinos pakolásos fogyasztás az egész testre, vagy annak egyes részeire berlini módszer szerint. Számos köszönőirat. Vidéki betegek részére lakás és ellátás. Kívánatra prospektust vagy szóbeli felvilágosítást ad Dr. Vécsei Jenő orvos, Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539 **Mérsékelt árak!**

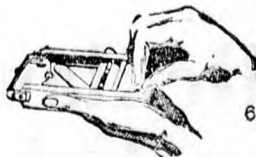
A legnagyobb alkalmi, különösen karácsonyi ajándékok vására **mélyen leszállított árakon** megkezdődött.

Parfumerie **Bráca Marer** NOVISAD, Kralja Petra 15

»ALLEGRO«

egyestl egy készülékben a speciális élesztőkövet és a fenőszijat. Automatikusán éleszt minden beretvát.

Mindennap kellemesen, fájdalom nélkül beretválkozhatlk.

Több mint 600.000 darab használatban

Nikke ezve 210 dinár, feketére lakkozva 155 dinár

Mindenütt kapható!

Olcsóbb lett a tűzifa! Mindennemű tűzifa, kocsz és szén a legolcsóbb **Vujkovics J. és Társa** napi árakon kicsinyben és nagyban beszerezhető: cég-cél, Jultéve ut. 11. Tel. 209

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig
2 gyönyörű újdonság! 2 csodafilm!
NAGY KATÓ
Sigfrid Arno, Kurt Geron

Frakkos esibész

ötletektől színporkázó vidám történet,
rendezte Manfred Noa a németek kiváló rendezője

Nuri

ismeretlen vadonjaiból. Az óserdő regénye a hinduk.
Főszereplő: Nuri az emberi értelemmel bíró elefánt

LEVELEZÉS

Babaklinika, mindenféle
babajavítást olcsón és
azonnal elkészít. Pašičeva
ul. 6. 13562

Buzavirág. Sokkal jobban
szeretlek, mint valaha. Irj
Gábor jellegére a
kiadóba. 14493

M. B. Szép levelet elolvastam,
kár, hogy nem nekem
szól. 14576

Postafiók tulajdonosának
fia közelje címét előbbi
jellegére. 14575

HÁZASSÁG

Gyermektelen özvegyasszony
férjhezmenne virágzó
jugoszláviai gyárüzemmel.
Címét, fényképét elküldi:
Sebestyén, Budapest, Király-
ucca ötvenegy. 14302

Bácskai árvaléány férjhezmenne
kettőszázholdas felszerelt gazdasággal. Címét,
fényképét elküldi: Sebestyén,
Budapest, Királyucca ötvenegy.
14300

FOGLALKOZÁS

Irodai gyakornokot, gépírás
és perfekt szerb nyelvtudással,
felvételtre keresünk. Sajátkezűleg
megírt ajánlatokat 'Ügyes' jellegre
a kiadóba kérünk. 4487

Provizíós utazót keresünk az
ország területére, kevés kollektívával.
Megkeresések postafiók 108
küldendő. 11070

Pincérgyűnkség keres és elhelyez
mindennemű kávéházat, szállodát
és privát személyzetet. Freudfeld
Vilmos ügynök, Pancsevó. 14465

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy más 1 dinár,
vastagbetűs és almaszóval
kiterjesztés esetén. Legkisebb
apróhirdetés ára 30 dinár. Csak
felbontott jellegű leveleket
továbbítunk.
Kérdéseküldéséhez válaszbélyeg
mellékelendő

Soprókötőt keresünk. Binder
Jakab seprőgyár, Szenta. 14484

Komoly, rendszerelő nő házvezetőnői
állást keres öves bizonyítványokkal
mellékelve belépésre. Címe:
Andrijasev Ruzsica elhelyező
irodája Sztári Becsevó. 14568

Kereskedősegéd rőfős, rövidaru
és fűszerszakmában állást keres.
Cím a kiadóban. 14565

Vincelléri állást keresek március
1-i belépésre, szelíd és ojtvány
szőlőben többi gyakorlattal rendelkezem.
Címem: Kilitny József kereskedőnél,
Ada megtudható. 14555

Házivarros olcsón vállal fehérművarrást
házaknál helyben és vidéken. Címe:
Franjo Taub, Sombor, Šarčevićina
23. 14533

Mosigépész gyakorlatlallást keres.
Singer Árpád, Sombor, Dominka
Markovića 6. 14532

Molnársegéd-almelnár, szorgalmas,
megbízható, hosszabb gyakorlatlall,
állandó állást kaphat. Ajánlatokat
'Molnár' jelleggel a kiadóhivatal
továbbít. 14847

VÉTELELADÁS

Dió, alma minden fajta kicshinyben
és nagyban kapható. M. Tučičnál,
Zrinjski trg 11. 14541

Kedvező alkalom

Elköltözés miatt jutányos áron
eladó:

Komplett háló- és uriszoba, előszoba,
konyhaszekrény, képek, kb. 800
kötetes legmodernebb könyvekből álló
könyvtár, csillárak stb. Bővebbet
Reich, Ciril Metod trg 3.

Malomkő

gyári lerakat francia, darás
részletfizetésre kapható. Mamuzsics
Ivan gépkerekedő, Subotica,
Sudarevićeva 9. 14220

Cserépkályha, elköltözés miatt
olcsón eladó. Bővebbet Jedinstvo
könyvkereskedés. 14539

20%-os koronabonokat legmagasabb
áron vásárol. Pučka Štedionica,
Osijek 18629

VÁROSI MOZI

Csütörtök-vasárnap

UFA filmhirdő. Egy film költemény.

A vér melódiája

Történet egy csodálatos asszonyról,
kinek titokzatos lénye akkor idéi
fel drámát, mikor legboldogabbnak
kellene lennie.

Személyek:

Rozmarija Mary Duncan,
A négy ördögből John Charles Farrel,
A „Hetedik menyország
felejtethetetlen főszereplője

A siketnéma Ivan Linov

Rendezte: FRANK BORZAGH

„Hetedik menyország” és „Az
ucca anyaga” rendezője. Fox film

Karácsony

előtt olcsó áron eladásra kerülnek
férfi ingek és nyakkendők
Rónánál, a városkájával szemben.
14236

Kihullott és vágott haját a
legmagasabb áron veszi
Lagner fodrász, Pašičeva
ulica. 13562

Rózsaburgonyát méternárszánként
60 dinárért, fehérburgonyát,
fejes káposztát és vegyes
tarka babot áron alul szállít
Danilo Ivkov, Stapar. 14184

Zephir, Rekord- és szentülzölésű
kályhák, Elit-tűzhelyek
zománcozott, nikkelezett
és fekete kivitelben kaphatók.
Barzel vaskereskedés, Subotica.
10444

Cseplőgarnitúra 8-as eladó.
Tóth Gyula és Társa, Bajsa.
14468

Padón egy vagon elsőrendű
füzfavessző eladó. Móra
Györgynél. 14564

Belvárosban sarokház 5
szobával eladó. Bővebbet
Trumbićeva ul. 24. szám
alatt. 14549

Bort kicsinyben (10 literenként)
házhöz szállít Vojnić
Zelić Péter szőlőbirtos.
Ujbor Din. 7.50, óbor Din.
8.50 literenként. Megrendelhető
a Jugoszláv Bankban Pfeifer
Otto urnál. — Vendéglősök
előnyös árat kapnak. 11096

Gyapjufonalat kötődék
részére minden minőségben
és vastagságban azonnal
és olcsón szállít Karl Prelog,
Ljubljana, Gospodska
ulica 3. 12128

Tűzifa, koks és szén legolcsóbban
kapható Schlanger
fatelepen, Skotus Viator 82.
Raičeva 9. Telefon 6—48.
13691

Standardyne hálózati vevőkészülék nálunk már kapható!
KONRATH D. D. SUBOTICA

Márkás porcellán-, faience-, csiszolt
kristályüveg-, valódi márvány-,
bronz-, ezüst- és elefántcsontműtárgyak,
dohányzó- és írókészetek,
művészi kivitelű karcsat, nyaklánc,
gyűrűk, ridikülök, pénz- és
cigarettafűrészek, valódi perzsaszőnyeg,
eredeti olajfestmények és
rézkarok, a legszebb karácsonyi
ajándék. Kiállításunk vételkényszer
nélkül megtekinthető

BALOG LINA
műkereskedés

Subotica Novisad
Aleksandrova ul. 5 Wilson tér 7

Almát, diót, narancsot, citromot,
fügét, mazsolát, marónit
vizsonteladónak legolcsóbban
szállít
Kuntner Jakab Sombor
Radšičeva ulica 2. — Telefon 155.

Üszerkereskedők! Óriási forgalmat jelent!
Szenzációs! Ujszerű!

Reklám csokoládé

1500-as ladás csomagolásban 150,
300-as csomagolásban 20
nyereménnyel legolcsóbban

Kaufmann Franjo
reklámcsokoládé gyárában
Subotica, Vilsonova ulica 6-a.

4 lámpás Sába rádió eladó.
Trumbićeva ulica 6. a házmeztérnél. 14498

Bačka Topolán a főuccán vendéglő
házzal engedélyekkel
és berendezéssel eladó.
Erdeklődni Wilhelm
könyvkereskedésben, Bačka
Topola. 14405

KÜLÖNFÉLE

Keresek 2—3 szobás lakást
mellékhelyiségekkel, lehetőleg
a város központjában.
Ajánlatokat Mészáros Balázs
városi mérnöki hivatal címre
kérek. 14578

Nyakkendők

fordítását vállalja Fortuna
nyakkendőipar. Ruff-palota.
18576

Helyiség Aleksandrova
ulica 15. alatt kiadó,
berendezés eladó. Cím a kiadóban.
14480

Karácsonyi ajándéknak
osztálysorsjegyet adon
hozzátartozóknak és ismerősöknek,
mert ez szerencsét,
gazdagságot, jólétet jelent.
Legközelebbi húzás január
16-án kezdődik. — Sorsjegyek
már most kaphatók.
LEPEDAT és JOVANOVIĆ
sorsjegyfőírásútlók

Subotica — telefon 214.

Társat keresek 200.000
dinár készpénzzel jólmenő
rövidaru- és rőfőskereskedéshez
szerzőmági városban.
Az üzlet a város
főterén fekszik, főleg
paraszt-árut tart, nagyon jól
meg és jövedelmező.
Ajánlatok 'Srijem'
200.000. jellegre a
kiadóba küldendő. 14566

Diákokat teljes ellátásra
felvezet ur család
gimnáziummal szemben
zongora, fürdőszoba
használatlall. —
Gimnaziska 6, emeleten.
14488

Üsethelyiség azonnal
kiadó Jaldócv 5.
alatti házban
(Kiskápolna)
felvilágosítást ad.
Hercl drogéria
Aleksandrova
ulica 1. 14569

Uccal burtozott szoba,
külön bejárattal
a lépcsőházból
kiadó.
Oslobodjenja
ul. 9. 14370

Pinyoleml Csak 25
dinár egy szoba
központi fűtéssel
együtt a sztáribecseji
Hotel Milóban,
a vasutállomással
szemben.
Ugyanott 55
dinár teljes
penzió: reggeli,
ebéd, vacsora,
szoba.
Kérem az
utazó közönség
szives
partifogását
Miló Lajos
szállodás. 14289

Rossz a rádiója?

Nincs megelégedve
teljesítményével?
Elavult rendszerű?
Forduljon
bizalommal Pálfi Jenő,
rádló-technikai
laboratóriumához
Subotica X.,
Vesnićeva
ulica 5.
(La-lonház
mögötti
sarokház) 11174

Feleségem gyógyításához
szükséges
orvosság fel-
emésztési
napj keresetemet.
R miatt
szegénységem
két-ségbejött.
Nincs
fűtőanyagom,
beteg
feleségem
hideg
szobában
fekszik,
gyermekim
téli
ruha
nélkül:
vanak.
A
jószívű
emberek
támogatását
és
segítségét
kérem.
Faragó
István,
nap-számos,
Gaurug
260. 14192

A legszebb és legolcsóbb
karácsonyi ajándék
Kraljevregi Pezsgőgyár
reklámládája

amelynek tartalma
2 üveg Reverence pezsgő
3 „ Kraljevregi rizling
1 „ Eaux de vie (cognac)
Ara 250 dinár

Szállítás postán utánvétellel.
Megrendelhető:
a Kraljevregiska Fabrika
Šampanjera i Podrumarstva
cégnél, Kraljevreg
Bácska, Subotica
mellett
Suboticán: S. Szabados
pálinkagykereskedőnél
Sudarevićeva
ulica
Sztári Becsejen: Joca
Džigurszki
ügynökségénél

NAGYBAN! KICSINYBEN!
Nyereg-, tás- a-bőröndizlet és műhely

Lazar M. Lazarević
NOVISAD, Pašičeva
ulica 30.
Raktáron
tart saját
készítőtű
férfi
póntárcákat,
női
orszányeket,
manikűr-
készleteket,
necesszárakat,
bőrdöket
minden
nagyágban
és
minőségben,
lakol-
táskákat,
fótbál-
labdákat,
minden
mennyiségben.
Nyergok
a
kiszolgált
lovaskatonáknak,
1100
dinárért
szállít
postán
utánvétel
mellett
írásbéli
jótállással.
Árjegyzék
kiváratra
inyoen.
Nagyban.
Kicsinyben.